



*A Talentum Baptista Általános Iskola Pedagógiai
Programjának melléklete*

**A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti,
évfolyamonkénti követelményei**

2022.



A Talentum Baptista Általános Iskola Pedagógiai Programjának melléklete

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
	vizsga		
Alsó tagozat			
Magyar nyelv	Írásbeli	Szóbeli	
Magyar irodalom	Írásbeli	Szóbeli	
Idegen nyelv	Írásbeli (3-4. évfolyam)	Szóbeli	
Matematika	Írásbeli		
Környezetismeret	Írásbeli	Szóbeli	
Hittan	Írásbeli	Szóbeli	
Ének-zene			Gyakorlati
Vizuális kultúra			Gyakorlati
Életvitel és gyakorlat			Gyakorlati
Digitális kultúra			Gyakorlati
Testnevelés			Gyakorlati
Felső tagozat			
Magyar nyelv	Írásbeli	Szóbeli	
Magyar irodalom	Írásbeli	Szóbeli	
Idegen nyelv	Írásbeli	Szóbeli	
Matematika	Írásbeli	Szóbeli	
Történelem	Írásbeli	Szóbeli	
Természettudomány	Írásbeli	Szóbeli	
Fizika	Írásbeli	Szóbeli	
Kémia	Írásbeli	Szóbeli	
Földrajz	Írásbeli	Szóbeli	
Biológia	Írásbeli	Szóbeli	
Hittan	Írásbeli	Szóbeli	
Hon- és népismeret	Írásbeli	Szóbeli	
Állampolgári ismeretek		Szóbeli	
Dráma és színház		Szóbeli	
Ének-zene			Gyakorlati
Vizuális kultúra			Gyakorlati
Digitális kultúra			Gyakorlati
Technika és életvitel			Gyakorlati



Testnevelés			Gyakorlati
-------------	--	--	------------

Minimum követelmények tantárgyanként és évfolyamonként

Magyar nyelv

1. évfolyam:

A tanuló képes legyen: az egyszerű szóbeli közlések megértésére, utasítások végrehajtására, kérdésekre való válaszadásra; a meghallgatott vagy olvasott mese, történet elmondására segítséggel.

Biztonsággal ismerje fel a kis írott ábécé betűit. Képes legyen azok érthető hangoztatására. Olvasson össze 1-2 szótagból álló szavakat.

Tudjon írott és nyomtatott betűről szavakat másolni első osztályos vonalazású füzetbe, betűtévesztés, betűcsere, betűkihagyás nélkül.

Füzetvezetése, írásképe rendezett legyen.

Képes legyen a tanult memoriterek (versek, mondókák) elmondására.

2. évfolyam:

A tanuló képes legyen: szabályos betűalakításra és betűkapcsolásra a szavak, szókapcsolatok, mondatok és rövid szövegek írásakor.

Az íráshasználat normáinak megtartására.

Elvárható tempójú írásra.

Két-három összefüggő mondat leírására másolással, tollbamondás után vagy emlékezetből.

Minimum követelményszint: 36%

A mondat, a szó, a hang, a betű felismerésére és megnevezésére.

Az ábécé hangjainak felsorolására.

A betűrend használatára egyszerűbb gyakorlati feladatokban.

A hangok csoportosítására fajtájuk és időtartamuk szerint. (Rövid, hosszú magánhangzók és mássalhangzók)

A szótagolás szabályszerűségeinek felismerésére.

A szótő felismerésére, a toldalékok jelölésére.

A toldalékos szavak felismerésére a szövegben. Szavak toldalékos alakjának alkotására segítséggel.

A -ba, -be, -ban, -ben ragos szóalakok helyes használatára és leírására.

A beszélői szándék felismerésére a kijelentő és a kérdő mondatokban. Megnevezésükre.

A j és az ly használatára az ismert szókincs körében (legalább 36% elérése).

Szabályismeret és alkalmazás:

- az időtartam jelölésére
- a kiejtéstől eltérő hangkapcsolatok esetén (segítséggel).
- A mondatkezdő nagybetű és a megfelelő mondatvégi írásjel jelölésére, alkalmazására írásbeli feladatokban.
- Mondatok szavakra bontásában.



3. évfolyam:

Különbséget tud tenni a mesés és a valószerű történetek között.
Önállóan vagy segítséggel felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset.
Tud az olvasott szöveghez illusztrációt készíteni.
Segítséggel képes adatokat gyűjteni a szövegből.
Azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását.
Ismeri a keresztény ünnepköröket (karácsony, húsvét, pünkösd), a nemzeti és állami ünnepeket (március 15., augusztus 20., október 23.), az ismertebb népszokásokat (betlehemezés).
Biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét.
Különbséget tud tenni a magánhangzók és a mássalhangzók között.
Alkalmazza az elválasztás szabályait könnyebb szavaknál.
A mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondatvégi írásjeleket.
Képes szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leírni tollbamondás után.
Segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét kifejező szavakat.
Megkülönbözteti a szavak egyes és többes számát.
Ismeri az igeidőket.

4. évfolyam:

Ismer néhány mesét és történetet a magyar irodalomból.
Saját szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet.
Néma olvasás útján megérti a rövid, életkorának megfelelő tankönyvi szövegeket, egyszerű feladatok megoldására képes.
Azonosítani tudja a történetekben a helyszínt, a szereplőket.
Megérti a rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, közös feldolgozásában.
Szövegszerűen felidézi Petőfi Sándor Nemzeti dal és A Tisza című verseinek részleteit.
Ismeri a keresztény ünnepköröket (karácsony, húsvét, pünkösd), a nemzeti és állami ünnepeket (március 15., augusztus 20., október 23.), az ismertebb népszokásokat (betlehemezés).
Kevés hibával szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait.
Felismer és ért néhány egyszerű szólást, közmondást.
A szófajokat csoportosítani tudja. Felismeri a főneveket, igéket.
A főnevek és igék helyesírását egyszerűbb szavakban alkalmazni tudja.

5. évfolyam:

A kommunikáció alapjai, a jelek felismerése, elkülönítése, csoportosítása.
A beszédhangok képzésének megismerése, csoportosításának alapjai: magánhangzó, mássalhangzó és csoportosításaik.
Magánhangzótörvények: hangrend, illeszkedés.
Mássalhangzótörvények: zöngéesség szerinti és képzés helye szerinti részleges hasonulás, írásban jelölt és jelöletlen teljes hasonulás, összeolvadás, rövidülés, kiesés.
A szavak szerkezete: egyszerű és összetett szavak, szótő és toldalékok.



Az ábécé, betűrend.

Az elválasztás.

Helyesírásunk alapelvei: a kiejtés elve, a szóelemzés elve, a hagyomány elve, az egyszerűsítés elve.

Hangalak és jelentés: egyjelentésű, többjelentésű, azonos alakú, ellentétes jelentésű, rokon értelmű, hasonló alakú, hangutánzó és hangulatfestő szavak jelentése, felismerése.

Állandósult szókapcsolatok.

Szövegértés, szövegalkotás: levélírás.

6. évfolyam:

Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben: a mondatokban és a szövegben.

A szófajokhoz kapcsolódó helyesírási, nyelvhelyességi, szövegalkotási, szövegértési tudnivalók:

Az ige fogalma, igeidők, igemódok, az ige ragozása, helyesírása;

A főnév fogalma, fajtái, helyesírása;

A melléknév fogalma, fokozása, helyesírása;

A számnév fogalma, fajtái, helyesírása;

A névmások fogalma, fajtái, helyesírásuk;

Az igenevek: a főnévi, a melléknévi és a határozói igenév fogalma, fajtái, helyesírásuk;

Viszonyszók, mondatszók.

Szövegértés, szövegalkotás: leíró és elbeszélő fogalmazás írása.

7. évfolyam:

Az egyszerű mondat típusai, szerkezete, elemzése és ábrázolása;

Mondat a szövegben – az egyszerű mondat részei;

A mondatrészek felismerése, jelölése a mondatban:

- az állítmány és fajtái
- az alany és fajtái
- a tárgy és fajtái
- a határozók és fajtái (idő-, hely-, részes-, mód-, állapot-, ok-, cél-, eszköz-, társ-, állandó határozó)
- a jelző és fajtái (minőség-, mennyiség-, birtokos-, értelmező jelző)

A szóképzés

Alá- és mellérendelő szóösszetételek.

Szövegértés, szövegalkotás: leíró és elbeszélő fogalmazás írása.

8. évfolyam:

Összetett mondat a szövegben.

Az összetett mondatok típusainak felismerése.

Az alárendelő összetett mondat fajtái, elemzése és ábrázolása.

A mellérendelő összetett mondat fajtái, elemzése és ábrázolása.



A központozás és a mondatvégi írásjelek az összetett mondatokban.
Az idézés szabályainak elsajátítása.
Nyelvtörténet, nyelvrokonság: a nyelvek osztályozása nyelvtípusok szerint.
A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változásai.
A köznyelv és a csoportnyelvek, nyelvjárások.
Ritkább szóalkotási módok: mozaikszavak, ikerszavak, szórövidülések.
A nyelvújítás.
A magyar nyelv eredete, nyelvrokonság.
Szövegértés, szövegalkotás: érvelő fogalmazás írása.

Magyar irodalom

1. évfolyam:

A tanuló képes legyen: az egyszerű szóbeli közlések megértésére, utasítások végrehajtására, kérdésekre való válaszadásra, a meghallgatott vagy olvasott mese, történet elmondására segítségével.

Biztonsággal ismerje fel a kis írott ábécé betűit. Képes legyen azok érthető hangoztatására. Olvasson össze 1-2 szótagból álló szavakat.

Tudjon írott és nyomtatott betűről szavakat másolni első osztályos vonalozású füzetbe, betűtívesztés, betűcsere, betűkihagyás nélkül.

Füzetvezetése, írásképe rendezett legyen.

Képes legyen a tanult memoriterek (versek, mondókák) elmondására.

2. évfolyam:

A tanuló képes legyen:

- ismert típusú utasítások megértésére, végrehajtására (szövegértés néma olvasással);
- Néma szövegértő olvasásának minimum követelményszintje: 36%
- Kérdésekre adott válaszok értelmes megfogalmazására rövid mondatokban;
- Tanult memoriterek szöveghű elmondására (Választható: Petőfi Sándor: Anyám tyúkjá, József Attila: Altató, Petőfi Sándor: Itt van az ősz...)
- Szavak, szószerkezetek, rövid mondatok néma és hangos olvasására (minimum a szavak szintjén legyen olvasó)
- Olvasott szöveg tartalmának elmondására tanítói kérdések alapján.

3. évfolyam:

Különbséget tud tenni a mesés és valószerű történetek között.

Önállóan vagy segítséggel felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset.

Olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megérti.

Tud az olvasott szöveghez illusztrációt készíteni.

Segítséggel képes adatokat gyűjteni a szövegből.



Azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását. Ismeri a keresztény ünnepköröket (karácsony, húsvét, pünkösd), a nemzeti és állami ünnepeket (március 15., augusztus 20., október 23.), az ismertebb népszokásokat (betlehemezés).

Biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét.

Különbséget tud tenni a magánhangzók és a mássalhangzók között.

Alkalmazza az elválasztás szabályait könnyebb szavaknál.

A mondatot nagy betűvel kezdi, alkalmazza a mondatvégi írásjeleket.

Képes szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leírni tollbamondás után.

Segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét kifejező szavakat.

Megkülönbözteti a szavak egyes és többes számát.

Ismeri az igeidőket.

4. évfolyam:

Ismer néhány mesét és történetet a magyar irodalomból.

Saját szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet.

Néma olvasás útján megérti a rövid, életkorának megfelelő tankönyvi szövegeket, egyszerű feladatok megoldására képes.

Azonosítani tudja a történetekben a helyszínt, a szereplőket.

Megérti a rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, közös feldolgozásában.

Szövegszerűen felidézi Petőfi Sándor Nemzeti dal és A Tisza című verseinek részleteit.

Ismeri a keresztény ünnepköröket (karácsony, húsvét, pünkösd), a nemzeti és állami ünnepeket (március 15., augusztus 20., október 23.), az ismertebb népszokásokat (betlehemezés).

Kevés hibával szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait.

Felismer és ért néhány egyszerű szólást, közmondást.

A szófajokat csoportosítani tudja. Felismeri a főneveket, igéket.

A főnevek és igék helyesírását egyszerűbb szavakban alkalmazni tudja.

5. évfolyam:

Népköltészet, műköltészet fogalmának ismerete.

Mesefajták, mesei elemek.

Kisepikai alkotások: mese, monda, mítosz – a művek cselekménye.

Arany János: Rege a csodaszarvasról

Görög mítosz: Daidalosz és Ikarosz

Bibliai történetek (A világ teremtése, Noé, Jézus születése)

Lírai alkotások:

Arany János: Családi kör

Petőfi Sándor: Egy estém otthon

Petőfi Sándor: Füstbement terv

Petőfi Sándor: János vitéz – a mű cselekménye, a szereplők jelleme, memoriterek a műből



Alapvető verstani és műfaji fogalmak megismerése és alkalmazása: elbeszélő költemény, ütemhangsúlyos verselés, rím és rímfajták; hasonlat, metafora, megszemélyesítés, párhuzam, ellentét.

Az epikus művek szerkezete, szakaszai.

A tájhoz, környezethez fűződő érzéseket, gondolatokat kifejező alkotások megértése, összehasonlítása.

A lírai, epikai, drámai műnemek alapvető jellemzői.

Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk – a mű cselekménye és főbb fordulópontjainak felismerése, szereplők jellemzése, főbb helyszínek.

6. évfolyam:

A monda és fajtái, a ballada – értenie és értelmeznie kell a műveket.

Arany János: Mátyás anyja

Arany János: A walesi bárdok

Fazekas Mihály: Lúdas Matyi – a mű cselekménye és főbb fordulópontjainak felismerése, szereplők jellemzése.

Az epikai műnem jellemzői

Arany János: Toldi – a mű cselekménye, a szereplők jelleme

Memoriterek a műből

Az alkotás néhány stíluselemének megismerése: előhang, mottó, epizód, késleltetés, allegória, fokozás, túlzás, megszólítás, utóhang.

A szeretet, szerelem, hazaszereték különböző példáit kifejező szövegek megértése és összehasonlítása.

Gárdonyi Géza: Egri csillagok – a mű cselekménye és fordulópontjai, erkölcsi konfliktusok, szereplők és a kapcsolataik, szereplők jellemzése, főbb helyszínek.

A lírai, epikai, drámai műnemek alapvető jellemzői.

Az epikus művek szerkezete, szakaszai.

7. évfolyam:

A reneszánsz és a humanizmus.

Janus Pannonius életútja, költészete. Pannónia dicsérete (memoriter)

Berzsenyi Dániel életútja, költészete.

Zrínyi Miklós életútja, költészete.

William Shakespeare: Rómeó és Júlia – a mű cselekménye, fordulópontja, szereplői

A drámai műnem jellemzői

Balassi Bálint életútja, költészete

Csokonai Vitéz Mihály életútja, költészete. A Reményhez (memoriter).

Kölcsey Ferenc életútja, költészete. Himnusz (memoriter)

Vörösmarty Mihály életútja, költészete. Szózat (memoriter)

Petőfi Sándor életútja, költészete

Arany János életútja, költészete

Néhány alapvető lírai és epikai műfaj megismerése (helyzetdal, életkép, dal, himnusz, epigramma, elégia, parainesis, óda, vitézi ének, életkép, novella, elbeszélés, regény);

A lírai, epikai, drámai műnemek jellemzői.



Kijelölt memoriterek művekből.

A novella és a regény műfaji sajátosságai.

Jókai Mór élete, novellái. A kőszívű ember fiai – a mű cselekménye és fordulópontjai, a szereplők és kapcsolataik, a szereplők jellemzése, főbb helyszínek.

Mikszáth Kálmán élete, novellái.

Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője - a mű cselekménye és fordulópontjai, a szereplők és kapcsolataik, a szereplők jellemzése, főbb helyszínek.

8. évfolyam:

A XX. századi korstílusok és stílusirányzatok.

A Nyugat.

Ady Endre életútja, költészete.

Babits Mihály életútja, költészete.

Karinthy Frigyes életútja, költészete.

A XX. sz. első felének magyar irodalmából: Dsida Jenő, Reményik Sándor, Áprily Lajos, Kós Károly, Herczeg Ferenc, Nyíró József munkássága, művei.

Kosztolányi Dezső életútja, költészete.

Juhász Gyula életútja, költészete.

József Attila életútja, költészete.

Radnóti Miklós életútja, költészete.

Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig - a mű cselekménye és fordulópontjai, a szereplők és kapcsolataik, a szereplők jellemzése, főbb helyszínek.

Kijelölt memoriterek művekből. (Radnóti Miklós: Nem tudhatom, József Attila: Tiszta szívvel, Ady Endre: Őrizem a szemed)

Szóképek, epikai és lírai műfajok felismerése: metonímia, szinesztézia, szimbólum, idill, paródia, lírai novella, realista novella, egyperces novella.

A XX. század második felének epikai és lírai sokszínűsége.

A lírai, epikai, drámai műnemek jellemzői.

Matematika

1. évfolyam:

A tanuló 20-as számkörben *legyen képes:*

- a számok olvasására, írására
- számfogalom, számok tulajdonságai, biztos számlálásra (páros, páratlan, számszomszédok)
- összeadásra, kivonásra, pótlásra
- hozzátevésre, elvételre tevékenységgel
- számok megtalálására a számegyenesen
- egyszerű összefüggések (több, kevesebb, egyenlő) megfogalmazására, lejegyzésére, relációs jelek alkalmazására



- egyszerű szöveges feladatok értelmezésére, megoldására, válasz megfogalmazására segítséggel
- tudja helyesen alkalmazni a hét, nap, óra időtartamot
- ismerje az egyenes és görbe vonalakat
- képes legyen síkbeli alakzatok megkülönböztetésére, alak megnevezésére, csoportosítására (logikai készlet segítségével)
- sajátítsa el a mértékegységek alapjait (mit mivel mérünk, méter, liter, kilogramm fogalma)

2. évfolyam:

A tanuló a 100-as számkörben:

- a halmazokat összehasonlítja az elemek száma szerint
- helyesen használja a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmát
- számokat helyesen ír, olvas
- megtalálja a számok helyét a számegyenesen
- meghatározza az egyes, tízes számszomszédokat
- ismeri és helyesen használja a matematikai jeleket (+, -, =, <, >)
- képes összeadni, kivonni, pótolni
- képes szorozni, osztani eszközzel (ezt új sorba tettem, hogy ezeket eszközzel, az előzőeket anélkül)
- ismerje biztonsággal a szorzótáblát
- képes szöveges feladatokat értelmezni, megoldani és megjeleníteni rajz segítségével
- megkülönbözteti a páros és páratlan számokat
- ismeri az egyenes és görbe vonalakat
- ismerje fel a téglalapot, négyzetet;
- tudjon alakzatokat csoportosítani, válogatni megadott szempont szerint;
- végezzen gyakorlati méréseket a tanult szabvány mértékegységekkel;
- ismeri a szabvány mértékegységeket: m, l, kg, óra, nap, hét, hónap, év

3. évfolyam:

A tanuló 1000-es számkörben:

- adott tulajdonságú elemeket tudjon halmazba rendezni konkrét elemek esetén
- nagyság szerint sorba tudjon rendezni számokat, mennyiségeket
- tudja megnevezni a számkör számainak egyes, tízes, százaz, ezres szomszédjait, tízesekre, százazokra, ezresekre kerekített értékét, (a becslés fogalmát)
- helyesen értelmezze az összeadást, kivonást, a szorzást, a bennfoglalást és az egyenlő részekre osztást
- tudja helyesen megállapítani műveletvégzéseknél a műveleti sorrendet
- helyesen végezze el az írásbeli műveleteket
- legyen képes nyitott mondat igazsághalmazának megkeresésére
- ismeri a szabvány mértékegységeket (tömeg, űrtartalom, hosszúság, idő)
- összefüggéseket tudjon keresni sorozatok elemei között, a szabály szerint tudja folytatni a sorozatot néhány elemmel
- tárgyakkal, számokkal kapcsolatos gépjátékhöz ismerje fel a szabályt



- tudja az egyszerű szöveges feladatokat értelmezni, megjeleníteni rajz segítségével, megfelelő művelettel kiszámítani
- nevezze meg a háromszögeket, négyszögeket, köröket
- tudja a téglalap, négyzet, háromszög oldalainak és csúcsainak a számát
- tudja alkalmazni a sokszögek kerületének kiszámításánál használt képletet
- ismerje a szabvány mértékegységeket: m, l, kg, óra, nap, hét, hónap, év

4. évfolyam:

I. Gondolkodás:

Követelmények:

A tanuló:

- tudja halmazok számosságát megállapítani, összehasonlítani
- tudja kiválogatott elemek közös tulajdonságát megnevezni
- legyen képes összefüggések felismerésére
- tudja eldönteni állítások igazságtartamát, egyszerű igaz-hamis állításokat megfogalmazni
- tudja megkeresni nyitott mondatok igazsághalmazát
- ismerje és segítséggel alkalmazza a szöveges feladatok megoldási algoritmusát
- tudjon folytatni egyszerű számsorozatokot a felismert szabály alapján

II. Algebra:

Követelmények:

A tanuló:

- tudjon tájékozódni a tízes számrendszerben 10 000-es számkörön belül
- helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint
- tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni
- ismerje a számok egyes, tízes, százaz, ezres szomszédjait, tízesekre, százazokra, ezresekre kerekített értékét, (a becslés fogalmát ismerje)
- tudja értelmezni, megoldani a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást
- tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal, 1000-rel
- ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén
- legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10 000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval)
- tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával

III. Geometria, mérés

Követelmények:

A tanuló:

- ismerjen fel a geometriai alakzatokat
- ismerje fel az alakzatok geometriai tulajdonságait, válassza ki a megadott tulajdonságú alakzatokat
- ismerje a kocka és a téglalap tulajdonságait (lapok, csúcsok, élek száma)
- tudjon sokszögeknél kerületet számolni képlet alapján (téglalap és négyzet esetén)
- ismerje és segítséggel használja a mérőeszközöket és a mértékegységeket gyakorlati mérések során



- kis segítséggel tudjon megoldani a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, mm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, ml, év, hónap, hét nap óra, perc, másodperc) számolási és szöveges feladatokat

IV. Valószínűségi játékok, statisztika

Követelmények:

A tanuló:

- tudja használni a biztos, a lehetséges és a lehetetlen fogalmakat
- tudja egyszerű valószínűségi kísérletek lehetséges eseteit megkeresni
- tudjon grafikonról, táblázatból néhány adatot leolvasni.

5. évfolyam:

A tanuló képes:

- halmazokba rendezni megadott szempontok alapján
- a műveleti sorrendet helyesen alkalmazni
- alapműveleteket elvégezni pozitív és negatív egészekkel, törtekkel
- törtek egyszerűsítésére, bővítésére, összehasonlítására
- tájékozódni a koordinátarendszerben
- szöveges feladatok megoldására
- mértékegységek átváltására
- téglalap, négyzet területének, kerületének kiszámítására
- kocka, téglatest felszínének, térfogatának kiszámítására
- szövegeket felismerésére
- egyszerű nyitott mondatok megoldására
- egyszerű sorozatok folytatására

6. évfolyam:

A tanuló:

- ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat
- el tudja készíteni az összetett számok prímtényező felbontását 1000-es számkörben
- meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét
- ismeri és alkalmazza a 2-vel, 3-mal, 4-gyel, 5-tel, 6-tal, 9-cel, 10-zel, 100-zal való oszthatóság szabályait
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat fejen, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében
- a műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti
- a fejszámoláson és az írásban végzendő műveleteken túlmutató számolási feladatokhoz és azok ellenőrzéséhez számológépet használ
- ábrázol törtrészeket, meghatároz törtrészeknek megfelelő törtszámokat
- megfelelteti egymásnak a racionális számok közös nevező tört és tizedes tört alakját



- elvégzi az alpműveleteket a racionális számok körében, eredményét összeveti előzetes becslésével
- meghatározza konkrét számok reciprokát
- írásban összead, kivon és szoroz
- felismeri az egyenes és fordított arányosságot konkrét helyzetekben
- ismeri a százalék fogalmát, gazdasági, pénzügyi és mindennapi élethez kötődő százalékszámítási feladatokat megold
- sorozatokat adott szabály alapján folytat
- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét és területét
- ismeri a tengelyes szimmetrikus háromszöget
- a kocka, a téglatest tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában.

7. évfolyam:

A tanuló:

- elemeket halmazba rendez több szempont alapján
- ismeri a hatvány fogalmát, és alkalmazza számítási feladatokban
- felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját
- egyszerű betűs kifejezésekkel összeadást, kivonást végez és helyettesítési értéket számol
- egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold
- matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold
- ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete, csúcsok, élek száma, lapátló, testátló
- egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti
- értelmezi a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztja és az ábrát elkészíti
- valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteket, játékában stratégiát követ.

8. évfolyam:

A tanuló:

- számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázol
- véges halmaz kiegészítő halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezi és ábrázolja konkrét esetekben;
- ismeri a racionális számokat, tud példát végtelen, nem szakaszos törtre;
- ismeri a Pitagorasz-tételt és alkalmazza számítási feladatokban;
- pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványát kiszámolja;
- négyzetszámok négyzetgyökét meghatározza;
- ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén;
- egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold;



- matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold
- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek területét, területét;
- felismeri a kicsinyítést és nagyítást hétköznapi helyzetekben;
- egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti;
- ismeri a gömb tulajdonságait;
- a kocka, a téglatest, a hasáb, a gúla, a gömb tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- diagramon ábrázol hagyományos és digitális eszközökkel is;
- valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteket, játékában stratégiát követ.

Idegen nyelv (angol nyelv)

1. évfolyam:

Beszédértés: egyszerű kérdések, mondatok megértése.

Beszédképesség: üdvözlés, bemutatkozás, dalok éneklése.

2. évfolyam:

Beszédértés: egyszerű, rövid szövegek megértése.

Beszédképesség: tantermi tárgyak, színek neveinek használata egyszerű szövegekben.

Olvasásképeség: Egyszerű szavak, párbeszéd felolvasása.

3. évfolyam:

Beszédértés: egyszerű párbeszéd megértése

Beszédképesség: család, iskola, ház, számok, színek témakörben egyszerű témakifejtés

Olvasásképeség: egyszerű szövegek olvasása

Írásképeség: tanult szavak leírása, szövegek másolása

4. évfolyam:

Beszédértés: egyszerű kérdések megértése

Beszédképesség: egyszerű kérdések feltevése, kérdések megértése, válaszadás

Olvasásképeség: olvasott feladatok megértése, értelmezése, rövid szövegek olvasása, fordítása

Írásképeség: tanult szavak leírása, szövegek másolása, diktálás utáni írás tanult szövegről.

5. évfolyam:

Beszédértés: egyszerű szövegek megértése.



Beszédkésztség: bemutatkozás, napirend, belső, külső tulajdonságok alapján jellemzések egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, kötetlen beszélgetés folytatása, betűzés, angol abécé ismerete.

Olvasáskészség: egyszerű szövegek olvasása, fordítása, kérdésekre válaszadás.

Íráskészség: diktálás utáni írás, egyszerű, néhány mondatos fogalmazások készítése a család, iskola, otthon témakörben.

6. évfolyam:

Beszédértés: egyszerű szövegek megértése, összefoglalása.

Beszédkésztség: Kötetlen beszélgetés folytatása, kérdések feltevése, azok megértése, válaszadás, iskola témakörével kibővítvé az 5. osztályos minimumkövetelmény.

Olvasáskészség: egyszerű szövegek olvasása, fordítása, értelmezése, kérdésekre válaszadás.

Íráskészség: diktálás utáni írás, egyszerű fogalmazások készítése tanult témakörből.

7. évfolyam:

Beszédértés: Párbeszéd, szövegek megértése a korábbi évfolyamok témaköreit kibővítvé a sport, egészséges életmód témakörével.

Beszédkésztség: Szabad beszélgetés folytatása megadott témakörökben.

Olvasáskészség: szövegek olvasása, fordítása, értelmezése, kérdésekre válaszadás.

Íráskészség: levélírás, egyszerű fogalmazások készítése tanult témakörökben.

8. évfolyam:

Beszédértés: egyszerű nyelvi fordulatok felismerése, adott témakörökben szövegek megértése.

Beszédkésztség: szabad beszélgetés kérdés-felelet formájában, hallott-írott szövegek tömörítése.

Olvasáskészség: Egyszerű, hosszabb terjedelmű szövegek olvasása.

Íráskészség: levélírás (baráti, hivatalos), tömörítés adott témakörökben.



Történelem

5. évfolyam:

Téma:	Fogalmak és adatok
Az időszámítás Címer, zászló, pecsét – a jelképek szerepének ismerete	Kronológia: Kr. e. és Kr. u., évszázad, őskor, ókor, középkor, újkor, jelenkor/modern kor, kódex
Az ókori Egyiptom világa	Fogalmak: öntözéses földművelés, fáraó, piramis, hieroglifa, jósa, többistenhit. Személyek: Kheopsz Topográfia: Egyiptom, Nílus
Az ókori Görögország A görög-perzsa háborúk	Fogalmak: olimpiai játékok, monda, mítosz, rabszolga Személyek: Zeusz, Pallasz Athéné Kronológia: Kr. e. 776. az első feljegyzett olimpiai játékok, Kr. e. 490. a marathóni csata Topográfia: Athén, Spárta, Marathón
A görög városállamok fejlődésének jellemzői Athén és Spárta városállama	Fogalmak: városállam, katonaállam Topográfia: Athén, Olümpia, Spárta
Az ókori Róma – mondák, Pannónia szerepe, a római kor emlékei	Kronológia: Kr. e. 753. Róma alapítása a hagyomány szerint Topográfia: Itália, Róma, Pannónia, Aquincum, Római Birodalom
A kereszténység kialakulása – Jézus élete és tanításai	Fogalmak: egyistenhit, Biblia, Ószövetség, Újszövetség, zsidó vallás, keresztény vallás, keresztség és úrvacsora Személyek: Mózes, Dávid, Salamon, Jézus Krisztus, Mária, József, Péter és Pál apostolok Topográfia: Jeruzsálem, Betlehem
A középkor – várak, falvak, kolostorok Az uradalom működése	Fogalmak: földesúr, lovag, nemes, uradalom, jobbágyság, robot, pápa, szerzetes, bencés rend, pálos rend, kolostor, katolikus, román stílus, gótikus stílus Személyek: Szent Benedek, Gutenberg, Mohamed Topográfia: Visegrád, Pannonhalma, Szentföld, Anglia, Franciaország
A középkori városok élete, kiváltságaik A céhek működésének jellemző jegyei	Fogalmak: polgár, céh, vásártartási jog, adózás, kiváltság
A honfoglalás és a kalandozások kora	Fogalmak: hunok, finnugor, törzs, vérszerződés, fejedelem, honfoglalás, székelyek, kalandozások Személyek: Álmos, Árpád Kronológia: 895 – honfoglalás, 907 – a pozsonyi csata



	Topográfia: Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence
Szent István király uralkodása, az államalapítás	Fogalmak: vármegye, tized, ispán, Szent Korona Személyek: Géza, I. (Szent) István Kronológia: 997/1000-1038 – István uralkodása Topográfia: Esztergom, Buda, Székesfehérvár
Szent László és Könyves Kálmán uralkodásának jellemzői, törvényeik	Fogalmak: magántulajdon, törvény Személyek: I. (Szent) László, Könyves Kálmán Kronológia: 1077 – 1095, 1095 - 1116
Árpád-kori szentek Szent Gellért Szent Erzsébet Szent Margit	Személyek: Szent Gellért, Szent Erzsébet, Szent Margit
II. András és az Aranybulla törvénye	Fogalmak: bulla, törvény Személyek: II. András Kronológia: 1222 – az Aranybulla kiadása
IV. Béla és a tatárjárás eseményei	Fogalmak: tatárok/mongolok, kunok Személyek: IV. Béla Kronológia: 1241-1242 – tatárjárás Topográfia: Kárpát-medence, Muhi
Árpád-kori győztes harcok és csaták A pozsonyi csata	Topográfia: Pozsony, Német-Római Császárság Kronológia: Az Árpád-ház kihalása
Magyarország koronázási jelvényei	Fogalmak: Szent Korona, palást, jogar, országalma

6. évfolyam

Téma:	Fogalmak és adatok:
Az Anjou-házi uralkodók: Károly Róbert uralkodása	Fogalmak: aranyforint, kapuadó Személyek: I. (Anjou) Károly Kronológia: 1335. – a visegrádi királytalálkozó Topográfia: Visegrád
Nagy Lajos uralkodása és törvényei	Fogalmak: ősiség törvénye, kilenced Személyek: I. (Nagy) Lajos Kronológia: 1351. Topográfia: Lengyelország
Luxemburgi Zsigmond uralkodása	Fogalmak: zsoldos Személyek: Luxemburgi Zsigmond Topográfia: Oszmán Birodalom, Nándorfehérvár
Hunyadi János és a törökellenes háborúk	Fogalmak: kormányzó, végvár Személyek: Hunyadi János Kronológia: 1456 – a nándorfehérvári diadal Topográfia: Oszmán Birodalom, Nándorfehérvár



Hunyadi Mátyás uralkodása	Fogalmak: zsoldos Személyek: I. (Hunyadi) Mátyás Kronológia: 1458 – 1491 Mátyás uralkodása Topográfia: Lengyelország, Oszmán Birodalom, Csehország, Nándorfehérvár
Földrajzi felfedezések	Fogalmak: gyarmat Személyek: Kolombusz Kristóf, Magellán Kronológia: 1492. Amerika felfedezése Topográfia: Spanyolország, India, Kína
A korai kapitalizmus jellemzői, a tőkés gazdálkodás kibontakozása (világkereskedelem, bankok, manufaktúrák)	Fogalmak: manufaktúra, tőkés, bér munkás, kapitalizmus bank, tőzsde, részvény
A vallási megújulás – a reformáció, ellenreformáció jellemző jegyei	Fogalmak: reformáció, református, evangélikus, baptista irányzat; ellenreformáció, katolikus megújulás, jezsuiták Személyek: Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár, Pázmány Péter, Kopernikusz Kronológia: 1517 – a reformáció kezdete Topográfia: Spanyolország, Sárospatak
Új világkép kialakulása, a felvilágosodás jellemzői	Fogalmak: vallási türelem, felvilágosodás Személyek: Kopernikusz Topográfia: Sárospatak
A török háborúk hősei: II. Lajos és a mohácsi csata	Fogalmak: szultán, janicsár, török hódoltság Személyek: I. Szulejmán Kronológia: 1526 – a mohácsi csata Topográfia: Mohács
Buda eleste, az ország három részre szakadása	Fogalmak: szultán, janicsár, török hódoltság Személyek: I. Szulejmán, II. Lajos Kronológia: 1542 – Buda eleste Topográfia: Erdélyi Fejedelemség, Pozsony, Bécs
A várháborúk hősei: Dobó István, Zrínyi Miklós	Fogalmak: szultán, janicsár, török hódoltság Személyek: I. Szulejmán, Dobó István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós Kronológia: 1552 Eger védelme, 1686 Buda visszafoglalása Topográfia: Eger, Szigetvár
II. Rákóczi Ferenc és szabadságharcának eseménytörténete	Fogalmak: kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás Személyek: II. Rákóczi Ferenc Kronológia: 1703 – 1711 a Rákóczi-szabadságharc Topográfia: Erdélyi Fejedelemség, Szécsény, Bécs
Mária Terézia uralkodásának jellemzői, törvényei	Fogalmak: rendeletek, egészségügyi és oktatási rendelet, adó Személyek: Mária Terézia



	Kronológia: 1740 – 1780
Az ipari forradalom és annak hatásai a gazdaságra, társadalomra	Fogalmak: ipari forradalom, gyár, szabad verseny, tömegtermelés, munkanélküliség Személyek: James Watt, Edison Kronológia: 1780 – 1850 Topográfia: Nagy-Britannia
A francia forradalom főbb eseményei	Fogalmak: forradalom, diktatúra Személyek: XVI. Lajos, Bonaparte Napóleon Kronológia: 1789 a francia forradalom, 1815 – a waterlooi csata Topográfia: Párizs, Oroszország, Nagy-Britannia
A reformkor – Széchenyi István munkássága, alkotásai	Fogalmak: országgyűlés, közteherviselés, jobbágyszabadítás Személyek: Széchenyi István, Kossuth Lajos Kronológia: 1830 – 1848 – reformkor Topográfia: Pest
Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc eseményei (Kossuth Lajos, Batthyány Lajos, Bem József)	Fogalmak: országgyűlés, közteherviselés, jobbágyszabadítás, sajtószabadság, cenzúra, miniszterelnök, honvédség Személyek: Széchenyi István, Kossuth Lajos, Batthyány Lajos, Bem József, Görgei Artúr, Klapka György, Ferenc József Kronológia: 1830 – 1848 – a reformkor, 1848. március 15. a pesti forradalom
A szabadságharc leverése – a fegyverletétel	Fogalmak: miniszterelnök, honvédség Személyek: Kossuth Lajos, Batthyány Lajos, Bem József, Görgei Artúr, Klapka György, Ferenc József Kronológia: 1830 – 1848 – a reformkor, 1848. március 15. a pesti forradalom, 1849. október 6. – az aradi vértanúk kivégzése Topográfia: Világos, Komárom, Arad
A kiegyezés – Deák Ferenc tevékenysége	Fogalmak: országgyűlés, kiegyezés Személyek: Ferenc József, Deák Ferenc Kronológia: 1867. – a kiegyezés Topográfia: Osztrák-Magyar Monarchia

7. évfolyam:

Téma:	Fogalmak és adatok:
A nemzeti eszme és a birodalmak kora (A világ nagyhatalmai és azok ellentétei a 20. század kezdetén)	Fogalmak: nacionalizmus, liberalizmus, konzervativizmus, demokrácia, szocializmus, kommunizmus, keresztényszocializmus Személyek: Bismarck, Marx Kronológia: 1871 – Németország egyesítése



	Topográfia: Németország, Olaszország, Brit Birodalom, Amerikai Egyesült Államok, Japán
A modernizálódó Magyarország	Fogalmak: közös ügyek, dualizmus Személyek: Andrássy Gyula Kronológia: 1867. Topográfia: Bécs, Pest, Buda
A millenniumi Magyarország	Fogalmak: MÁV, Millennium, emancipáció, urbanizáció Személyek: Andrássy Gyula Kronológia: 1896. – a Millennium Topográfia: Budapest
Az első világháború eseményei	Fogalmak: antant, központi hatalmak, front, állóháború Személyek: Tisza István, Károlyi Mihály, Horthy Miklós Kronológia: 1914-1918 – az első világháború Topográfia: Szarajevó, Szerbia, Doberdó, Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland, Erdély.
Magyarország az első világháborúban	Fogalmak: antant, központi hatalmak, front, állóháború, hátszág, bolsevik, tanácsköztársaság, vörösteror, fehér különítményes megtorlások Személyek: Tisza István, Károlyi Mihály, Horthy Miklós, Lenin Kronológia: 1914-1918 – az első világháború; 1917 – a bolsevik hatalomátvétel Topográfia: Szarajevó, Szerbia, Doberdó, Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland, Erdély.
Lenin és a bolsevik hatalomátvétel	Fogalmak: antant, központi hatalmak, front, állóháború, hátszág, bolsevik Személyek: Lenin Kronológia: 1917 – a bolsevik hatalomátvétel Topográfia: Oroszország
Magyarország 1918-1919-ben	Fogalmak: antant, központi hatalmak, front, állóháború, hátszág, tanácsköztársaság, vörösteror, fehér különítményes megtorlások Személyek: Tisza István, Horthy Miklós Kronológia: 1918-1919 Topográfia: Budapest
A trianoni békediktátum és annak következményei	Fogalmak: békediktátum, revízió Személyek: Horthy Miklós Kronológia: 1920. június 04. Topográfia: Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Erdély, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Románia, Ausztria
A kommunista Szovjetunió - Sztálin	Fogalmak: személyi kultusz, GULAG, totális állam Személyek: Sztálin Kronológia: 1922. Topográfia: Szovjetunió, Szibéria



A nemzetiszocialista Németország és terjeszkedése	Fogalmak: nemzetiszocializmus, antiszemitizmus, fasizmus Személyek: Hitler Kronológia: 1933. – a náci hatalomátvétel Topográfia: Németország
A Horthy-korszak, Bethlen István miniszterelnöksége	Fogalmak: revízió, numerus clausus, pengő Személyek: Bethlen István, Klebelsberg Kunó, Szent-Györgyi Albert Kronológia: 1920-1944 a Horthy-korszak
A második világháború főbb eseményei	Fogalmak: tengelyhatalmak, szövetségesek, totális háború, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, zsidótörvények Személyek: Franklin D. Roosevel, Churchill Kronológia: 1939 – 1945 a második világháború, 1941. június – a Szovjetunió megtámadása Topográfia: Sztálingrád, Normandia, Hirosima, Donkanyar, Auschwitz
Magyarország a második világháború idején	Fogalmak: tengelyhatalmak, szövetségesek, totális háború, bécsi döntések, holokauszt, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, zsidótörvények Személyek: Teleki Pál Kronológia: 1939 – 1945 a második világháború, 1941. június – a Szovjetunió megtámadása Topográfia: Donkanyar
Német megszállás. A kiugrási kísérlet és a nyilas hatalomátvétel	Fogalmak: nyilasok, holokauszt, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, zsidótörvények Személyek: Szálasi Ferenc, Salkaházi Sára Kronológia: 1944. március 19. – Magyarország német megszállása; 1945. április – a háború vége Magyarországon
A hidegháborús korszak és jellemző jegyei (A nyugati világ és a keleti blokk politikai jellemzői)	Fogalmak: ENSZ, hidegháború, vasfüggöny, berlini fal, szuperhatalom, NATO, Varsói Szerződés, piacgazdaság, jóléti állam Személyek: Hruscsov, Kennedy Kronológia: 1947 – a párizsi béke, a hidegháború kezdete, 1948. Izrael állam megalapítása Topográfia: Berlin, Német Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német Demokratikus Köztársaság (NDK), Észak- és Dél-Korea, Kuba.
A kommunista diktatúra kiépítése Magyarországon (A Rákosi-diktatúra)	Fogalmak: málenkij robot, államosítás, tervgazdaság, Államvédelmi Hatóság (ÁVH) Személyek: Kovács Béla, Rákosi Mátyás, Mindszenty József



8.évfolyam:

Téma:	Fogalmak és adatok:
Az 1956-os forradalom és szabadságharc	Fogalmak: Molotov-koktél, sortűzek, munkásőrség Személyek: Nagy Imre Kronológia: 1956. október 23. – a forradalom kitörése 1956. november 04. – a szovjet támadás Topográfia: Corvin köz, Mosonmagyaróvár
A Kádári-diktatúra jellemző jegyei	Fogalmak: sortűzek, munkásőrség, Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ), úttörő, termelőszövetkezet, háztáji, maszek, gulyáskommunizmus Személyek: Kádár János Kronológia: 1956 – 1989 Kádár-rendszer
A kétpólusú világ megszűnése és a rendszerváltoztatás Magyarországon	Fogalmak: rendszerváltoztatás, privatizáció, jogállam, többpártrendszer Személyek: Gorbacsov, Reagan, XI. János Pál, Antall József, Göncz Árpád, Horn Gyula, Orbán Viktor Kronológia: 1989 – 1990 – a rendszerváltoztatás, 1990. az első szabad választások, 1991. a Szovjetunió felbomlása.
Magyarország a rendszerváltoztatás után	Fogalmak: jogállam, többpártrendszer Személyek: Göncz Árpád, Horn Gyula, Orbán Viktor Kronológia: 1999. Magyarország belép a NATO-ba.
A határon túli magyarok	Fogalmak: kitelepítés, asszimiláció Személyek: Esterházy János, Márton Áron Kronológia: 1944-1945 magyarellenes atrocitások Topográfia: Szlovákia, Ukrajna
A magyarországi nemzetiségek a 19. századtól napjainkig A magyarországi nemzetiségek 19-20. századi története, főbb jellemzői, fordulópontjai	Fogalmak: asszimiláció, nemzetiségi önkormányzatok, nemzetiségi jogok
Népesedés és társadalom A hagyományos/ agrártársadalmak	Fogalmak: házasítás, nagy pestisjárvány
A modern/ipari társadalmak	Fogalmak: nagy pestisjárvány, népességgrobbanás, migráció, multikulturalizmus, terrorizmus, globalizáció Személyek: Semmelweis Ignác
A demokratikus állam A modern demokrácia gyökerei	Fogalmak: népgyűlés Személyek: Periklész Kronológia: Kr. e. 5. sz. – az athéni demokrácia fénykora, 1776. az amerikai Függetlenségi nyilatkozat
A modern magyar állam	Fogalmak: hatalmi ágak, alkotmány, elnök, általános választójog



	Kronológia: 2012 Magyarország Alaptörvénye
Régiók története Magyarország és az Európai Unió	Fogalmak: integráció, euró, Európai Unió, visegrádi együttműködés Kronológia: 1957. a római szerződés; 1992. a maastrichti szerződés; 2004. Magyarország belép az Európai Unióba Topográfia: Brüsszel, Lengyelország, Csehország.
Közép-Európa A régió sajátosságai, a visegrádi együttműködés	Fogalmak: integráció, euró, Európai Unió, visegrádi együttműködés Kronológia: 1957. a római szerződés; 1992. a maastrichti szerződés; 2004. Magyarország belép az Európai Unióba Topográfia: Brüsszel, Lengyelország, Csehország.
Amerikai Egyesült Államok Az Amerikai Egyesült Államok létrejötte és világhatalommá válása	Fogalmak: polgárháború Személyek: Lincoln Topográfia: Amerika, Észak- és Dél-Amerika
India Az indiai civilizáció vallási és kulturális alapjai, a jelenkori India ellentmondásai	Fogalmak: gyarmat, hinduizmus, buddhizmus, kasztrendszer, Korán Személyek: Gandhi Topográfia: Ázsia, harmadik világ
Kína A kínai civilizáció vallási és kulturális alapjai	Fogalmak: félgymat Személyek: Mao Ce-tung Topográfia: Ázsia
Közel-Kelet Izrael állam létrejötte, közel-keleti konfliktusok	Fogalmak: közel-keleti konfliktusok, olajválság Topográfia: Közel-Kelet, Izrael
Mérlegen a magyar történelem Lábnymaink a nagyvilágban	Személyek: Julianus barát, Körösi Csoma Sándor, Magyar László; Neumann János, Csonka János, Galamb József, Kármán Tódor; Papp László, Puskás Ferenc, Egerszegi Krisztina, Balczó András; Liszt Ferenc, Munkácsy Mihály, Kodály Zoltán, Bartók Béla, Korda Sándor.
A magyar megmaradás kérdései A kisebbségben élő magyarság megmaradásáért folytatott küzdelem formái és képviselői	Fogalmak: középkori örökség, etnikai arányok



Természettudomány

5. évfolyam:

A tanuló:

- ismerje fel a természetes és a mesterséges anyagokat;
- ismerje a halmazállapotokat, a halmazállapot-változásokat;
- ismerje fel a levegő, a víz szerepét;
- ismerje a ház körül élő állatok testfelépítését, életműködését;
- ismerje fel a tanult fajokat, tudja megnevezni részeiket;
- tudja felsorolni a terméstípusokat, s azok részeit;
- ismerje Magyarország domborzati, közigazgatási térképének a használatát;
- tudja felsorolni a fő- és mellékvilágtájakat;
- tudja megmutatni Magyarország nagy tájait, tudja felsorolni megyéit, megyeszékhellyel együtt;
- ismerje az időjárási elemeket;
- ismerje a Nap, a Hold és a Föld mozgásait, s annak következményeit;
- ismerje a kertek jellegzetes kultúrnövényeit, részeit, jellemzőit;
- ismerje fel a kertekben élő gerinctelen állatokat, tisztában legyen azok jellemzőivel;
- ismerje hazánk felszíni és felszínalatti vizeit, jelentőségüket, hasznukat.

6. évfolyam:

A tanuló:

- elemi szinten tájékozódjon a térképen és a földgömbön a földrajzi fókálózat segítségével;
- Ismerje a Föld mozgásait, és annak következményeit;
- Tudja felsorolni az óceánokat, a kontinenseket, az éghajlati öveket;
- ismerje a földfelszín változásait, a hegységek képződésének menetét;
- tisztában legyen hazánk éghajlatával;
- legyen képes hazánk, tájaink életközösségeinek (erdő, mező, víz, vízpart) környezeti jellemzőinek felsorolására, növényeinek, állatainak felismerésére, jellemzésére;
- Tápláléklánc összeállítása az adott életközösségben;
- legyen képes az adott élőlényeket rendszertani kategóriákba sorolni;
- ismerje az emberi szervezet felépítését, működését nagyvonalakban.



Környezetismeret

3. évfolyam:

A tanuló:

- Ismerje és alkalmazza az egészséges életmód alapvető elemeit;
- Az életkorának megfelelően viselkedjen a segítségnyújtást igénylő helyzetekben;
- Legyen jellemző rá az egészséges életmód alapvető elemeinek alkalmazása az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében;
- Tudjon egy természetes életközösséget bemutatni;
- Ismerje az élőhelyek szerveződési szintjeit és az életközösségek kapcsolatait;
- Tudja csoportosítani az élőlényeket tetszőleges és adott szempontsor szerint;
- Ismerje lakóhelye elhelyezkedését Magyarország térképén;
- Tanúsítson életkorának és ismereteinek megfelelő környezettudatos magatartást a mindennapi életvitel során.

4. évfolyam:

A tanuló:

- Mutasson be egy-egy ismert növényt, emlőst, madarat és gerinctelen állatot a lakóhely környezetéből.
- Nevezze meg az életükhöz szükséges környezeti feltételeket;
- Nevezzen meg a környezetéből környezetszennyező forrásokat, ismerje azok egészségkárosító hatásait;
- Ismerje az ember életkori szakaszait;
- Tudja, hogyan őrizheti meg az egészségét, és mi veszélyezteti azt leginkább;
- Ismerje a bolygókra jellemző tulajdonságokat (Föld, Nap, Hold);
- Ismerje a domborzat jelölését a térképen;
- Találja meg lakóhelyét, nagytájainkat Magyarország domborzati térképén;
- Tudja megnevezni a szomszédos országokat;
- Nevezze meg a különbségeket az eltérő településtípusok között.

Földrajz

7. évfolyam:

A tanuló:

- Ismerje a kontinensek fő természetföldrajzi vonásait. Tudja ezeket a fekvés, felszín, kialakulás és földrajzi övezetesség összefüggésrendszerében vizsgálni;
- Tudja értelmezni az egyes földrészek, tájak, országok természeti és társadalmi jellemzőinek összefüggéseit, kölcsönhatásait;
- Ismerje a kontinensek, tipikus tájak és országok regionális sajátosságait, a közöttük lévő hasonlóságokat, különbségeket, kapcsolataik rendszerét;



- Ismerjen a tanult térségben környezetkárosító folyamatokat, tevékenységeket, és az elhárításukra (megelőzésükre) tett intézkedéseket;
- Tudja használni a térképet információszerzésre – a szemléleti és tanári segítséggel – az okfejtő térképolvasás szintjén;
- Mutassa be (jelölje be a kontúrtérképen) a tanult topográfiai fogalmakat, kapcsolja hozzájuk jellemző földrajzi tartalmukat.

8.évfolyam:

A tanuló:

- Ismerje az általános fogalmak jellemző tartalmi jegyeit;
- Legyen képes arra, hogy felismerje azokat a valóságban, vagy képeken, ábrákon, térképeken;
- Ismeri hazánk legalapvetőbb természet- vagy társadalomföldrajzi jellemzőit;
- Képes a természetföldrajzi környezetben való tájékozódásra, a természeti és társadalmi-gazdasági jellemzők közötti kapcsolat felismerésére;
- Összehasonlít tipikus tájakat, megfogalmazza azok közös és eltérő földrajzi vonásait;
- Digitális eszközök segítségével bemutatja szűkebb és tágabb környezetének földrajzi jellemzőit;
- Készséggel rendelkezik a szakkifejezések használata, adatértelmezés és -feldolgozás kérdésében, problémák felismerése és megoldása, általános törvényszerűségek felismerése terén;
- Képes arra, hogy felismerje és bemutassa a topográfiai fogalmakat különféle térképen, bejelölje körvonalas térképbe, megfogalmazza tényleges és viszonylagos földrajzi fekvésüket;
- Elérendő cél: a térkép jelkulcsának készség szinten való, komplex, logikus alkalmazása, ok-okozati összefüggések felismerése, legyen képes bármely térképről tartalomszerűen olvasni.

Fizika

7. évfolyam:

A tanuló:

- Jó becsléseket tud adni egyszerű számítás, következtetés segítségével;
- Értelmezni tud egy jelenséget, megfigyelést valamely korábban megismert vagy saját maga által alkotott egyszerű elképzelés segítségével;
- Tudja azonosítani a széles körben használt technológiák környezetkárosító hatásait;
- Tudatában van az emberi tevékenység természetire gyakorolt lehetséges negatív hatásainak, és az ezek elkerülésére használható fizikai eszközöknek és eljárásoknak (pl. porszűrés, szennyezők távolról való érzékelése alapján elrendelt forgalomkorlátozás);
- Ismeri a saját maga által használt eszközök (pl. közlekedési eszközök, elektromos háztartási eszközök, szerszámok) működési elvének lényegét;



- Felismeri a fizikai kutatás által megalapozott technikai fejlődés egyes fejezeteinek a társadalomra, illetve a történelemre gyakorolt hatását;
- Megismeri jelentős fizikusok életének és tevékenységének legfontosabb részleteit, azok társadalmi összefüggéseit (pl. Isaac Newton, Arkhimédész, Galileo Galilei, Jedlik Ányos);
- Ismeri a környezetében előforduló legfontosabb természeti jelenségek (pl. időjárási jelenségek, fényviszonyok változásai, égi jelenségek) fizikai magyarázatát.

8.évfolyam:

A tanuló:

- Ismeri a legfontosabb saját maga által használt eszközök (pl. közlekedési eszközök, elektromos háztartási eszközök, szerszámok) működési elvének lényegét;
- Ismeri a villamos energia felhasználását a háztartásban, az energiatakarékosság módjait, az érintésvédelmi és biztonsági rendszereket és szabályokat;
- Ismeri a saját maga által használt eszközök (pl. közlekedési eszközök, elektromos háztartási eszközök, szerszámok) működési elvének lényegét;
- Gyakorlati példákon keresztül ismeri a fény és anyag legelemibb kölcsönhatásait (fénytörés, fényvisszaverődés, elnyelés, sugárzás), az árnyékjelenségeket, mint a fény egyenes vonalú terjedésének következményeit, a fehér fény felbonthatóságát;
- Tudja azonosítani a széles körben használt technológiák környezetkárosító hatásait;
- Érti a színek kialakulásának elemi fizikai hátterét;
- Ismeri az ózonpajzs elvékonyodásának és az ultraibolya sugárzás erősödésének a tényét és lehetséges okait;
- Látja a Nap szerepét a Naprendszerben mint gravitációs centrum és mint erőforrás;
- Ismeri a csillagok fogalmát, számuk és méretük nagyságrendjét;
- Ismeri a világűr fogalmát, a csillagászati időegységeket (nap, hónap, év), és azok kapcsolatát a Föld és Hold forgásával és keringésével;
- Ismeri a csillagképeket, a Sarkcsillag, valamint a Nap égi helyzetének szerepét a tájékozódásban.

Kémia

7. évfolyam:

A tanuló:

- Ismerje a biztonságos eszköz- és vegyszerhasználat szabályait;
- Ismerje a halmazállapot-változásokat, tudjon konkrét példát a természetből és a mindennapokból;
- Tudja felsorolni az atomot felépítő elemi részecskéket, ismerje azok jelölését, relatív töltését és relatív tömegét;



- Alkalmazza a periódusos rendszerben való elhelyezkedés és az atom protonszáma/elektronszerkezete közötti összefüggést, a tanult elemek helyét ismerje fel a periódusos rendszerben;
- Tudjon különbséget tenni elemi részecske és kémiai részecske, valamint atom, molekula és ion között, és tudja felírni kémiai jelüket. Használja a molekulamodellt a tanult molekulák bemutatására;
- Tudjon különbséget tenni elem, vegyület és keverék között;
- Ismerje az égés folyamatának lényegét, mindennapi jelentőségét, feltételeit, veszélyeit, a helyes magatartásformát tűz esetén;
- Ismerje fel a tanult anyagokat tulajdonságaik alapján. Tudja, hogy a megismert anyagoknak és változásoknak mi a szerepük a mindennapi életben, esetleg milyen környezet- és egészségkárosító hatásuk van.

8.évfolyam:

A tanuló:

- Sorolja be a megismert anyagokat a megfelelő anyagcsoportokba, a megismert reakcióikat a megfelelő reakciótípusba;
- Ismerje természeti környezetének, azon belül a légkörnek, a kőzetburoknak, a természetes vizeknek és az élővilágnak a legalapvetőbb anyagait;
- Értse a globális klímaváltozás, a savas esők, az ózonréteg károsodásának, valamint a szmogoknak a kialakulását és emberiségre gyakorolt hatását;
- Tudja, hogy a különféle ásványokból, kőzetekből építőanyagokat és fémeket gyártanak, és ismerje a kőolaj feldolgozásának a módját;
- Tudja értelmezni a forgalomban lévő kemikáliák címkéjén feltüntetett használati útmutatót;
- Ismerje fel a hétköznapi élet szempontjából jelentős anyagokat tulajdonságaik alapján;
- Tudja, hogy a megismert anyagoknak és változásoknak mi a szerepük a mindennapi életben, esetleg milyen környezet- és egészségkárosító hatásuk van.

Biológia

7. évfolyam:

A tanuló:

- Ismerje a trópusi esőerdők, a trópusi lombhullató erdők, a szavannák, a sivatagok, a keménylombú erdők, a mérsékeltövi lombhullató erdőségek és a tajga földrajzi helyét, éghajlatát, növényeit és állatait;
- Tudjon összeállítani a megismert fajokból minél több táplálkozási láncot;
- Tudja a hideg övezet, a magas hegységek és a tengerek fajainak a nevét, küllemét, életmódját és az életközösségben betöltött szerepét;
- Tudja a partközeli és a nyílttengeri vizek fajainak nevét, küllemét, életmódját;



- Ismerje meg a környezeti tényezőket, azok hatásait az élőlényekre;
- Látja az élőlények tűrőképessége és előfordulásuk közötti összefüggést;
- Legyen tisztában a rendszerezés alapjaival;
- Ismerje az élővilág országait, törzseit, a megfelelő osztályokat;
- Ismerje meg az élővilágot, az emberiséget fenyegető veszélyeket, azok következményeit, megelőzésük lehetőségeit.

8.évfolyam:

A tanuló:

- Tudja felsorolni az emberi sejt részeit, az emberi szövet típusait, azok jellemzőit, a szervezetben betöltött szerepüket;
- Ismerje a mozgásszervrendszer részeit, a csontok típusait, izomtípusokat, csontkapcsolódásokat;
- Ismerje a bőr részeit, a kamaszkori elváltozásokat;
- Ismerje a tápanyagtípusokat, az egészséges táplálkozásban betöltött szerepüket, az emésztés folyamatát;
- Legyen tisztában a légzés, a keringés és a kiválasztás szervrendszerének fő részeivel, azok működésével;
- Tudja felsorolni az idegrendszer részeit, ismerje szabályozó szerepét;
- Ismerje a nemi szervek felépítését és működését;
- Legyen tisztában a méhen belüli és méhen kívüli fejlődési szakaszokkal.

Ének-zene

1. évfolyam:

A tanuló:

- Képes jó hangmagasságban egy dal eléneklésére emlékezetből (Választható: Hajlik a meggyfa; Kék selyemkendő; En kis kertet; Körtéfa; Mit játsszunk, lányok?; Csíp, csíp, csóka; Iglice, szívem; Fehér lilomszál; Kis kece lányom; Elvesztettem zsebkendőmet)
- Képes a választott dal játékanak eljátszására;
- Képes egyenletes mérő tapsolásával egy mondóka elmondására segítséggel (Választható: Ecc, pecc, kimehetsz; Erre kakas; Antanténusz)
- Képes a tanult ritmikai elemek megnevezésére gyakorlónévvvel (tá – negyed, titi-nyolcadpár, szün-negyed szünet)
- Képes a tanult ritmikai elemeket tartalmazó rövid ritmus visszatapsolására;
- Képes a tanult ritmikai elemeket tartalmazó rövid ritmusgyakorlat tapsolására segítséggel;
- Képes a tanult ritmusértékekkel kettes ütemek alkotására segítséggel;
- Képes egyszerű dallamfordulatok (sz, l, m) visszaéneklésére segítséggel;
- Képes a tanult szolmizációs hangos (sz, l, m, d) megnevezésére, kézjelének bemutatására;
- Képes felismerni és megnevezni képről a hegedűt, zongorát és a trombitát.



2. évfolyam:

A tanuló:

- Képes jó hangmagasságban egy dal eléneklésére emlékezetből (Választható: Tik csak esztek, isztok; Méz, méz, méz; A tokaji szőlőhegyen; Cifra palota; Egyél libám; Még azt mondják; Mély erdőn; Kinyílt a rózsa; Hatan vannak a mi ludaink; Virágéknál ég a világ);
- Képes a választott dal eléneklésére egyenletes mérő tapsolásával;
- Képes a tanult ritmikai elemek megnevezésére gyakorlónévvel (tá – negyed, titi – nyolcadpár, szün – negyed szünet, táá – félérték, szüün – félérték szünete)
- Képes a tanult ritmikai elemeket tartalmazó rövid ritmus visszatapsolására;
- Képes a tanult ritmikai elemeket tartalmazó rövid ritmusgyakorlat tapsolására segítséggel;
- Képes egyszerű dallamfordulatok (sz, l, m, d) visszaéneklésére segítséggel;
- Képes a tanult szolmizációs hangok (sz, l, m, r, d) megnevezésére, kézjelének bemutatására;
- Képes felismerni és megnevezni képről a hegedűt, zongorát, trombitát;
- Képes a tanult fúvós és vonós hangszerek szétválogatására képek segítségével.

3. évfolyam:

A tanuló:

- Képes emlékezetből elénekelni legalább 10 tanult dalt;
- Ismerjen a tanult dalokhoz kapcsolódó játékot, tánc lépést;
- Tudjon felismerni tanult ritmusértékeket, és tudja őket megszólaltatni kottaképről;
- Ismerje a dallamhangokat, szolmizációs hangokat;
- Ismerje a dó' – lá – szó – mi – ré – dó – lá – szó hangok elhelyezkedését a kottában;
- Legyen képes megkülönböztetni a vonós és fúvós hangszerek hangszínét hangzás alapján.

4. évfolyam:

A tanuló:

- Ismerjen legalább 10 népdalt;
- Tudja megnevezni a jeles napokhoz tartozó dalokat (karácsony, húsvét);
- Ismerje a szolmizációs jeleket, azok kézjeleit;
- Dó' – lá – szó – mi – ré – dó – lá – szó hangok ábrázolása a kottában; tudjon egyszerű kottát írni, olvasni;
- Tudja a tanult ritmusértékeket önállóan elhelyezni a négyes ütemben;
- Tudja megkülönböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól.



5. évfolyam:

A tanuló:

- Legyen képes a tanult dalok felismerésére, éneklésére;
- Tudja elénekelni a Himnuszt;
- Tudja felidézni a tanult zeneszerzők életét, munkásságát segítséggel;
- Tudja felismerni népi hangszerek hangját;
- Tudjon egyszerű kottákat leolvasni;
- Ismerjen 2-3 keresztény dicsőítő éneket, segítséggel tudja őket elénekelni.

6. évfolyam:

A tanuló:

- Legyen képes a tanórán tanult dalok, dallamok éneklésére (tisztá intonációval, pontos ritmusban, helyes levegővétellel, zeneileg jól tagoltan);
- Tudja Szózatot és a Himnuszt elénekelni emlékezetből;
- Ismerjen és idézzon fel új stílusú népdalokat alkalmazkodó ritmussal;
- Legyen képes ötfokú, hét fokú dallamok éneklésére szolmizálva;
- Tudjon tájékozódni a kottában, legyen képes zenemű követésére kottából;
- Ismerjen fel énekes, hangszeres népdalfeldolgozásokat;
- Ismerje a szimfonikus zenekar hangszereit.
- Ismerjen 2-3 keresztény dicsőítő éneket, tudja őket önállóan elénekelni.

7. évfolyam:

A tanuló:

- Legyen képes a tanult dallamok éneklésére emlékezetből;
- Tudja Szózatot és a Himnuszt elénekelni emlékezetből;
- Tudjon verbunkos dallamokat és népies műdalokat elénekelni;
- Legyen képes többször hallgatott zeneműveket felismerni hallás után;
- Rendelkezzen elemi ismeretekkel a tanult zenekorszakok jellegzetes stílusjegyeiről, zeneszerzőiről, műfajairól, a romantika stílusjegyeiről, műfajairól;
- Rendelkezzen alapvető ismeretekkel a néphagyományokról, szokásokról;
- Ismerje fel a cimbalom, lant, csembaló, orgona, szaxofon hangszínét;
- Ismerjen a zenei korszakokból kiválasztott zeneművek közül 10-12 alkotást.
- Ismerjen 5-6 keresztény dicsőítő éneket, legalább hármat tudjon önállóan elénekelni.

8. évfolyam:

A tanuló:

- Legyen képes 10-15 tanult dallam éneklésére emlékezetből;
- Tudja Szózatot és a Himnuszt elénekelni emlékezetből;
- Legyen képes a tanult ritmusképletek hangoztatására, dinamikai jelek alkalmazására, könnyű dallamok és ritmusok olvasására és írására;



- Rendelkezzen elemi ismeretekkel a tanult zenekorszakok jellegzetes stílusjegyeiről, zeneszerzőiről, műfajairól, a 19-20. századi zene stílusjegyeiről, műfajairól;
- Rendelkezzen alapvető ismeretekkel a néphagyományokról, szokásokról, s az ehhez kapcsolódó dalanyag jellegzetességeiről;
- Ismerje a populáris zenei jellemzőket, szövegeket, dallamokat, ritmikát, hangszerelést, a különleges előadói megoldásokat.
- Ismerjen 10 keresztény dicsőítő éneket, legalább 5-öt tudjon önállóan elénekelni.

Vizuális kultúra

1. évfolyam:

A tanuló:

- Ismerje az évfolyam számára előírt eszközöket, és tudja azokat rendeltetésszerűen használni;
- Ismerkedjen meg a természet és az ember alkotta jelekkel;
- Tudjon viszonyítani (kisebb – nagyobb);
- Ismerje fel a fő színeket, a fehéret és a feketét;
- Tudjon vonal-, folt- és színeképzéssel alkotást létrehozni;
- Legyen képes egyszerű tárgyak létrehozására;
- Fejlődjön az esztétikai érzéke;
- Tudjon közös beszélgetésbe bekapcsolódni, egy-egy látványra rácsodálkozni;
- Tudja, mi a sík, tömeg, térforma (tapasztalás, érzékelés);
- Tudja, mi a pont, egyenes, görbe, kör.

2. évfolyam:

A tanuló:

- Tudja, mi az azonosság, hasonlóság;
- Legyen tisztában a beállítás tárgyainak arányával;
- Tudja, mi a kontraszt;
- Ismerje a fő- és mellékszíneket;
- Tudja a tempera és a vízfesték jellemző fogásait alkalmazni;
- Tudjon valamely eseményt, élményt megfogalmazni;
- Legyen jártas az eszköz nélküli anyagalakításban;
- Tudjon valamely eseményt, élményt vizuálisan megjeleníteni;
- Legyen képes egyszerű bábokat tervezni, megalkotni;
- Ismerjen néhány népművészeti technikát;
- Gyermekkori sajátosságainak megfelelően tudjon jeleket felismerni, új jeleket alkalmazni a közlekedés vagy tanulmányaihoz kapcsolódóan más területen;
- Legyen képes élmény befogadására saját és társai munkáinak elemzése során;
- Legyen képes alkalmazni néhány kézműves-technikát.



3. évfolyam:

A tanuló:

- Tudja, mi az azonosság, hasonlóság;
- Ismerje a fő- és mellékszíneket;
- Tudja a tempera és a vízfesték jellemző fogásait alkalmazni;
- Tudjon valamely eseményt, élményt megfogalmazni;
- Tudjon valamely eseményt, élményt vizuálisan megjeleníteni;
- Ismerjen néhány népművészeti technikát;
- Legyen képes alkalmazni néhány technikát;
- Gyermekkori sajátosságainak megfelelően tudjon jeleket felismerni, új jeleket alkalmazni tanulmányaihoz kapcsolódó más területen;
- Legyen képes élmény befogadására saját és társai munkáinak elemzése során;
- Legyen képes alkalmazni néhány kézműves-technikát.

4. évfolyam:

A tanuló:

- Képes a vizuális megfigyelésre, mely során a személyes emlékből származó tapasztalatokat használja fel. Képes ezek megjelenítésére különböző technikákkal;
- Fel tudja ismerni a színek hangulati hatását, és ezt alkalmazni tudja az egyéni színválasztásban;
- Rendelkezik alapvető kompozíciós és térábrázoló képességgel;
- Képes a környezetünkben észlelhető változások, folyamatok, mozgások azonosítására, vizuális megfigyelésére, értelmezésére, a tapasztalatok és információk rögzítésére szöveg és kép segítségével;
- Képes egy valós vagy képzeletbeli dolog számára plakát, szórólap tervezésére, kivitelezésére a betű, a kép és szöveg együttes alkalmazásával, figyelem, érdeklődés felkeltése céljából;
- Meg tudja figyelni és értelmezni az emberi gesztusokat, testnyelvi jelzéseket. Az összegyűjtött tapasztalatok, információk segítségével képes ezt megjeleníteni.
- Felismeri és beazonosítja a bizonyos médiumokban megjelenő médiaszövegeket (pl. televíziós műsortípusok, animációs mesefilmek, sorozatok), felidézi saját médiaélményeit és megjeleníti azokat;
- Képes saját érzelmek felismerésére és képi kifejezésére.

5. évfolyam:

A tanuló:

- Képes a vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek ismeretére és alkalmazására (pont, vonal, folt, fény-árnyék, szín);
- Képes kompozíciós alapelvek megfelelő használatára a képalkotásban (szimmetrikus, aszimmetrikus, centrális, átlós);
- Képes a mindennapokban használt vizuális jelek értelmezésére, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítására;



- Képes szöveg és kép együttes alkalmazására (plakáttervezés, képregény);
- Képes műalkotások megfigyelése alapján művészettörténeti korszakok (pl. őskori, ókori egyiptomi, ókori görög és római) stílusjegyeinek felismerésére, összehasonlítására;
- Képes személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek megjelenítésére;
- Képes egyszerű tér- és tárgyszervezésre és kialakításra meghatározott célból, különféle eszközökkel (pl. rajzos vázlat, modellezés);
- Ismeri és megfelelően alkalmazza a színtani alapismereteket (alapszínek, komplementer színek, színharmonia, szíkontraszt);
- Képes reflektálni társművészeti alkotásokra vizuális eszközökkel (illusztrációkészítés).

6. évfolyam:

A tanuló:

- Képes a vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek ismeretére és alkalmazására (pont, vonal, folt, fény-árnyék, szín, méret, arány, textúra, faktúra);
- Képes néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használatára az alkotótevékenység során (pl. ceruzarajz, montázs, kollázs, akvarellfestés, tempera);
- Képes műalkotások megfigyelése alapján művészettörténeti korszakok (pl. népvándorlás kori művészet, romanika, gótika, reneszánsz, barokk) stílusjegyeinek felismerésére, összehasonlítására;
- Képes magyarázó rajzok, képes használati utasítás pontos értelmezésére, képi utasítások követésére, illetve ilyenek létrehozására;
- Képes önálló vélemény megfogalmazására saját és mások munkájáról;
- Képes a valóság, modell (pl. épített és természetes környezet, tárgyak, alakok) célirányos megfigyelésére és ábrázolására síkban különböző technikákkal (pl. ceruza, kréta, akvarell, tempera);
- Képes személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek megjelenítésére;
- Képes szöveg és kép együttes alkalmazására (grafikai kiadványok tervezése);
- Képes a mindennapokban használt vizuális jelek értelmezésére, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítására (szimbólumterv, titkosírás tervezése).

7. évfolyam:

Kifejezés, képzőművészet:

1. Érzelmek, hangulatok kifejezése

- Legyen képes egyes technikával képi közléseket létrehozni;
- Tudjon tanulmányrajzot készíteni egyszerű tárgyról (papírhenger, gömb), melyen bemutatja a tónusozás szerepét a plasztikus forma megjelenítésében;
- Ismerje a fő- és mellékszíneket, tudja temperából kikeverni a mellékszíneket;

Portré:

- Tudja elhelyezni a szem, az orr, a száj tengelyét (fő arányok);
- Tudja alkalmazni a fény-árnyékok a térmélység, a plasztikus forma megjelenítésében;



- Legyen képes alkalmazni a színek érzelmi hatását egy színes portré festésekor, ahol egy hangulatot vagy belső tulajdonságot kell megerősíteni színekkel;
- Tudjon tervezni különböző álarcokat (pl. velencei, busó stb.)

Ábrázolási rendszerek:

- Ismerje a perspektivikus ábrázolás jellemzőit (vonal-, levegő- és színperspektíva);
- Ismerje a Monge-vetületi ábrázolást (felülnézet, előlnézet, oldalnézet), és több-kevesebb önállósággal tudjon megoldani ilyen szerkesztési feladatot;
- Legyen képes vetületi rajz alapján az ábrázolt tárgyat térben elképzelni, megrajzolni (pl. csonkolt kocka vetületi képei);
- Ismerje az axonometrikus ábrázolás alapjait (egyméretű és kétméretű axonometria), több-kevesebb önállósággal tudjon megoldani ilyen szerkesztési feladatot.

2. Művészi közlés, mű és jelentése

- Legyen tisztában a barokk kor fő stílusjegyeivel, ismerjen fel és tudjon megnevezni legalább 3 alkotást;
- Legyen tisztában a klasszicizmus fő stílusjegyeivel, ismerjen fel és tudjon megnevezni legalább 3 alkotást;
- Legyen tisztában a romantika fő stílusjegyeivel, ismerjen fel és tudjon megnevezni legalább 3 alkotást;
- Legyen tisztában a realizmus fő stílusjegyeivel, ismerjen fel és tudjon megnevezni legalább 3 alkotást;
- Legyen tisztában az impresszionizmus fő stílusjegyeivel, ismerjen fel és tudjon megnevezni legalább 3 alkotást;
- Legyen tisztában a szecesszió fő stílusjegyeivel, ismerjen fel és tudjon megnevezni legalább 3 alkotást;
- Adott elemzési szempontok szerint legyen képes műalkotásokat összehasonlítani;
- Legyen képes kompozíciós és színvázlatokat készíteni műalkotásokról;
- Ismerje a megadott fogalmakat, tudja megnevezni, milyen témakörben tanultuk azokat, képes legyen önállóan (szükség esetén kis segítséggel) megfogalmazni azok jelentését, jellemzőit.

Fogalmak:

- portré, árnykép (sziluett), idealizált ábrázolás, önarckép, karikatúra, axonometria, képzőművészeti műfaj, plaszticitás, kompozíció, impresszió, tájkép, kép kivágás, takarás, forma, szín, tónus, irány, térbeliség, főszín, mellékszín, kevert szín, szinkontraszt, tónus, stíluskorszak, stílusirányzat, kortárs művészet, stilizálás, kiemelés, színritmus, vonalritmus, formaritmus, felületek, mozgásfázisok, kollázs, montázs, vetület, Monge vetület, horizont, nézőpont, tapasztalati távlatlan, perspektíva, iránypont, egy iránypontos perspektíva, két iránypontos perspektíva, csendélet, ellenreformáció, voluta, illuzionista festészet, baldachin, csavart oszlop, reformkor, vasbeton, historizmus, népi életképek, tisztaszoba.



Vizuális kommunikáció:

1. Magyarázó képek, rajzok
 - Legyen képes képzeletbeli jelzőtáblát tervezni figyelembe véve a piktogramok jellemzőit, illetve a táblák színének, formájának szerepét;
 -
2. Mozgóképi közlés
 - Legyen képes egyszerű mozgásfázisok lerajzolásával „pörgetős füzet” készítésére;
 -
3. Vizuális kommunikációs formák
 - Ismerjen néhány hagyományos sokszorosító-grafikai eljárást, legalább ezek egyikében rendelkezzen megfelelő jártassággal;
 - Legyen képes saját névjegykártyát tervezni figyelve a kép és a betű kapcsolatára, a névjegykártya stílusának megfelelő betűtípus, színvilág megválasztására;
 - Ismerje a megadott fogalmakat, tudja megnevezni, milyen témakörben tanultuk azokat, képes legyen önállóan vagy kis segítséggel megfogalmazni azok jelentését, jellemzőit.
 - Fogalmak: egyezményes jel, jelrendszer, tér-idő változás, grafikon, diagram, állókép és mozgókép különbözősége, a mozgás illúziója, animáció, képkivágás, montázs, tér-idő szervezés, közvetlen és közvetett kommunikáció, tömegkommunikáció, távközlés, televízió, internet, gesztusnyelv, közlekedési tábla, térkép, plakát, képes forgatókönyv, fotográfia, mozgókép.

Tárgy- és környezetkultúra:

1. Tervezett, alakított környezet
 - Vonaldiszkek, sorminták alkalmazásával tervezzen ruhát vagy kiegészítőt (apró, ismétlődő minták alkalmazása, ritmusosság);
 - Legyen képes jelen kori használati tárgyat tervezni barokk stílusban;
 - Legyen képes vegyes kollázst létrehozni;
2. Az épített környezet története
 - Ismerje a megadott fogalmakat, tudja megnevezni, milyen témakörben tanultuk azokat, képes legyen önállóan vagy kis segítséggel megfogalmazni azok jelentését, jellemzőit;
 - Fogalmak: építészeti elem, közösségi és személyes tér, alaprajztípus, osztatlan és osztott tér, fő-, oldal- és kereszthajó, apszis, dongaboltozat, keresztboltozat, oszloprend, amfiteátrum, bazilika, palota, kúria, használati tárgy, dísz tárgy, rituális tárgy, viselet, népi kultúra, néprajzi tájegység, kézművesség, ipari formatervezés, organikus építészet, tervezési folyamat, felmérés, funkció, gazdaságos anyaghasználat, alaprajz, metszetráajz, vetületi ábrázolás, műszaki jellegű ábrázolás, vonalfajta, környezettudatos magatartás, környezetvédelem.

8. évfolyam:

- Több jól megkülönböztethető technika tudatos használata az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében (pl. kollázs, montázs);



- Társművészeti kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése;
- Műalkotások megfigyelése alapján művészettörténeti korszakok (pl. a századforduló és a XX. sz. első felének avantgárd irányzatai) stílusjegyeinek felismerése, összehasonlítása;
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása;
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról;
- Művészeti alkotások kifejező, sajátos átdolgozása, átírása;
- Művészeti élmények (pl. zene, mozgás, médiajelenség) vizuálisan értelmezhető megjelenítése.

Technika és tervezés

1. évfolyam:

A tanulók:

- Tartsák be az elemi munkaszokásokat (helyes testtartás, rend, balesetvédelem);
- Ismerjék a vizsgált anyagok érzékszervi tapasztalás során megismerhető tulajdonságait;
- Legyenek képesek utánnézéssel egyszerű játékok és használati tárgyak elkészítésére;
- Tudják alkalmazni a gyalogos közlekedés legfontosabb szabályait;
- Ismerjék, alkalmazzák a biztonságos és kulturált magatartásformákat a tömegközlekedési eszközök igénybevételekor.

2. évfolyam:

A tanulók:

- Legyenek képesek az alapvető viselkedési normák szerint élni;
- Maguk körül rendet tartani;
- Legyenek képesek az ember természetátalakító munkájának megismerésére (lakóhely, lakótér);
- Ismerjék az anyagok tanult tulajdonságait;
- Az elvégzendő munkákhoz szükséges eszközök és szerszámok biztos, balesetmentes használata jellemezze őket;
- Látszati rajz, vázlatrajz készítése. A rajzelemek helyes alkalmazása;
- Egyszerű tervezés, építés;
- A háztartás és a hozzá kapcsolódó szokások megismerése és elmesélése.

3. évfolyam:

A tanuló:

- Tudjon az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton beszámolni (szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség);
- Készítsen egyszerű tárgyakat papír, fa, képlékeny anyag, fonal anyagokból;
- Ismerjen egészséges ételleket, az asztali illemszabályokat;



- Tartsa be az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeit;
- Ismerje a kerékpáros közlekedés alapszabályait.

4. évfolyam:

A tanuló:

- Tudjon az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton beszámolni (szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség);
- Készítsen egyszerű tárgyakat papír, fa, képlékeny anyag, fonal anyagokból;
- Ismerjen egészséges ételeket, az asztali illemszabályokat;
- Tartsa be az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeit;
- Ismerje a kerékpáros közlekedés alapszabályait.

5. évfolyam:

A tanuló:

- Ismerje a lakás helyiségeinek neveit, azok funkcióit;
- Tudjon egyszerű alaprajzot készíteni;
- Ismerje a gyalogos és kerékpáros közlekedés alapszabályait;
- Ismertesse egy egyszerű étel elkészítését.

6. évfolyam:

A tanuló tudjon választ adni az alábbi kérdésekre:

- Sorolj fel alapvető-, kiegészítő- és luxuscikket!
- Mit értünk pazarló fogyasztás alatt?
- Mire valók a reklámok?
- Milyen építőanyagokat ismersz?
- Sorolj fel építőipari szakmákat!
- Milyen hatások ellen véd az épület?
- Melyek a lakás főbb helyiségei?
- Milyen feladatokat látnak el a lakásban található berendezések?
- Mi teszi szobánkat otthonossá?
- Miért tartunk növényeket a lakókörnyezetünkben?
- Hogyan biztosítjuk a növények életfeltételeit?
- Te mit segítesz otthon?

7. évfolyam:

A tanuló tudjon választ adni az alábbi kérdésekre:

- Milyen termékeket fogyasztunk?
- Sorolj fel termelési centrumokat a közelben!
- Hogyan és hol keletkeznek a hulladékok?
- Melyek a hulladékkezelés modern módszerei?
- Mi mit tehetünk környezetünk megóvása érdekében?



- Melyek a megújuló energiaforrások?
- Milyen hatással van környezetünkre az energia felhasználása?
- Hol állítják elő az elektromos energiát?
- Mit nevezünk természetes, ill. mesterséges anyagoknak?
- Mi a nyersanyag és késztermék közötti összefüggés? Részletezd egy általad választott példa segítségével!

Testnevelés

1. évfolyam:

A tanuló legyen képes:

- Gurulóátfordulásra előre, mérlegállásra;
- 2-4 ütemű gyakorlatok bemutatás utáni végrehajtására;
- 3 perc folyamatos futásra;
- egyszerű akadálypályák feladatainak teljesítésére;
- könnyű labda fogására, átadására, elkapására;
- Ismerje a gyakorolt szabadtéri játékok szabályait (fogójáték, bújócska);
- Ismerje a balesetmegelőzés szabályait.

2. évfolyam:

A tanuló:

- Ismerje az alakzatokat (oszlop, sor, vonal, kör és szétszórt);
- Legyen képes futások végrehajtására különböző formában: egyenesen, irányváltásokkal, egyenletes tempóban és ritmussal;
- Legyen képes 4 percen keresztül folyamatos futásra;
- Legyen képes labda gurítására, elkapására, vezetésére;
- A testnevelési és népi játékokban alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- Legyen képes a szabadtéri akadálypályák leküzdésére.

3. évfolyam:

A tanuló:

- Ismerje a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait;
- Mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtsa végre a különböző mozgásokat, kéziszer-gyakorlatokat, egyensúlygyakorlatokat;
- Labdás ügyességi szintje tegye lehetővé az egyszerű, folyamatos játéktevékenységet;
- Tudjon labdát feldobni, elkapni helyben és mozgás közben;
- Legyen képes labdavezetésre egyenes, szlalom vonalban időre;
- Ismerje a játék- és balesetmegelőzési szabályokat.



4. évfolyam:

A tanuló:

- Ismerje a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait;
- Mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtsa végre a különböző 1-4 ütemű gimnasztikai gyakorlatokat;
- Labdás ügyességi szintje tegye lehetővé az egyszerű, folyamatos játéktevékenységet;
- Tudjon labdát feldobni, elkapni helyben és mozgás közben;
- Labdavezetés egyenes-, szlalom vonalban időre; labdapassz falhoz alapvonalától;
- Összefüggő talajgyakorlatok (3-4 talajgyakorlati elem);
- Játéktevékenysége közben a tanult szabályokat tartsa be;
- Ismerje a játékszabályokat és a baleset-megelőzési szabályokat.

5. évfolyam:

A tanuló:

- Mutasson be 3-5 gyakorlatból álló, önálló bemelegítésre alkalmas szabadgyakorlatot!
- Őszi kondicionális képességek felmérése: 4-6 x 10-20 m inga-, repülőfutások, 6-7 perc folyamatos futás, felülés, törzsemelés hátra, fekvőtámasz, helyből távolugrás.
- *Atlétikai jellegű feladatok:*
Állórajtból vezényszavak alkalmazásával 60 m-es síkfutás felmérése
Kislabdahajítás helyből a terem szabad falával szemben;
- *Általános labdás ügyességfejlesztő gyakorlatok ismerete:* labdavezetés egyénileg, párokban, labda feldobása, elkapása, kétkezes, egykezes labdás átadások ismerete;
- *Sportjáték, röplabda jellegű feladatok:*
Labda levegőben tartása kézzel, fejjel, combbal;
Kosárérintés ismétlése falnál, fej felett.
- *Torna jellegű feladatok:*
4 elemből álló talajgyakorlat bemutatása, mérlegállás, gurulóátfordulás előre-hátra, gyertya;
3-4 részes szekrényen hosszában felguggolás, gyertyaugrás;
Egyensúlygyakorlatok vízszintes, ferde, felfordított padon: járások minden irányban, utánpótlás mozgások haladással, szerre fel- és leugrások;
- Netfit mérés: 20 m ingafutás hangjelzésre, helyből távolugrás, fekvőtámasz, felülés, kézi szorító erő, törzsemelés hátra, hajlékonyság mérése.
- Játékok ismerete, alkalmazása: fogójáték, sor- és váltóversenyek, ügyességi versenyek, futóversenyek, labdás játékok.

6. évfolyam:

A tanuló:

- Mutasson be 4-6 gyakorlatból álló, önálló bemelegítésre alkalmas szabadgyakorlatot!
- Őszi kondicionális képességek felmérése: 4-6 x 10-20 m inga-, repülőfutások, 7-8 perc folyamatos futás, felülés, törzsemelés hátra, fekvőtámasz, helyből távolugrás.



- *Atlétikai jellegű feladatok:*
Állórajtból vezényszavak alkalmazásával 60 m-es síkfutás felmérése
Kislabdahajítás helyből a terem szabad falával szemben;
Kislabdahajítás 2-3 lépésből;
- *Általános labdás ügyességfejlesztő gyakorlatok ismerete:* labdavezetés egyénileg, párokban, labda feldobása, elkapása, kétkezes, egykezes labdás átadások ismerete;
- *Sportjáték, röplabda jellegű feladatok:*
Labda levegőben tartása kézzel, fejjel, combbal;
Kosárérintés ismétlése falnál, fej felett;
Alkarérintés falnál, fej felett;
- *Sportjáték, labdarúgás jellegű feladatok:*
Labda vezetése, passzolás párokban;
Játék alkalmazása könnyített szabályokkal;
- *Torna jellegű feladatok:*
4 elemből álló talajgyakorlat bemutatása, mérlegállás, gurulóátfordulás előre-hátra, gyertya, kézenállás bordásfalnál segítségével;
3-4 részes szekrényen hosszában felguggolás, gyertyaugrás, terpeszugrás;
Egyensúlygyakorlatok vízszintes, ferde, felfordított padon; járások minden irányba, utánzó mozgások haladással, szerre fel- és leugrások, összefüggő gyakorlatsor bemutatása;
- Netfit mérés: 20 m ingafutás magnó hangjelzésre, helyből távolugrás, fekvőtámasz, felülés, kézi szorító erő, törzsemelés hátra, hajlékonyság mérése.
- Játékok ismerete, alkalmazása: fogójáték, sor- és váltóversenyek, ügyességi versenyek, futóversenyek, labdás játékok.

7. évfolyam:

A tanuló:

- Mutasson be 5-7 gyakorlatból álló önálló bemelegítésre alkalmas szabadgyakorlatot!
- 3 x 8 ütemű gimnasztikai gyakorlatlánc bemutatása;
- Eszközökkel, szerrel végzett gimnasztikai gyakorlatok végrehajtása, labda, ugrókötel, pad, bordásfal.
- Őszi kondicionális képességek felmérése: 4-6 x 10-20 m inga-, repülőfutások, 8-9 perc folyamatos futás, felülés, törzsemelés hátra, fekvőtámasz, helyből távolugrás.
- *Atlétikai jellegű feladatok:*
Állórajtból vezényszavak alkalmazásával 60 m-es síkfutás felmérése
Kislabdahajítás helyből a terem szabad falával szemben;
Kislabdahajítás 2-3 lépésből;
- *Általános labdás ügyességfejlesztő gyakorlatok ismerete:* labdavezetés egyénileg, párokban, labda feldobása, elkapása, kétkezes, egykezes labdás átadások különböző méretű és súlyú labdákkal;
- *Sportjáték, röplabda jellegű feladatok:*
Labda levegőben tartása kézzel, fejjel, combbal;
Kosárérintés ismétlése falnál, fej felett;
Alkarérintés falnál, fej felett;



- Kosárérintés és alkarérintés párokban;
- *Sportjáték, labdarúgás jellegű feladatok:*
Labda vezetése, passzolás párokban;
Játék alkalmazása könnyített szabályokkal;
- *Sportjáték, kosárlabda jellegű feladatok:*
Labda átadások variációinak ismerete egy kézzel, két kézzel;
Büntetődobás ismerete, alkalmazása;
Könnyített szabályok szerinti játék;
- *Torna jellegű feladatok:*
5 elemből álló talajgyakorlat bemutatása, mérlegállás, guruló átfordulás előre-hátra, gyertya, kézenállás bordásfalnál segítségével, híd;
4-5 részes szekrényen keresztben, kanyarulati átugrás;
Egyensúlygyakorlatok vízszintes, ferde, felfordított padon; járások minden irányba, utánzó mozgások haladással, szerre fel- és leugrások, összefüggő gyakorlatsor bemutatása.
- Netfit mérés: 20 m ingafutás magnó hangjelzésre, helyből távolugrás, fekvőtámasz, felülés, kézi szorító erő, törzsemelés hátra, hajlékonyság mérése.
- Játékok ismerete, alkalmazása: fogójáték, sor- és váltóversenyek, ügyességi versenyek, futóversenyek, labdás játékok.
- Roller-verseny, korcsolyázás.

8. évfolyam:

- Mutasson be 6-8 gyakorlatból álló önálló bemelegítésre alkalmas szabadgyakorlatot!
- 4 x 8 ütemű gimnasztikai gyakorlatlánc bemutatása;
- Eszközökkel, szerrel végzett gimnasztikai gyakorlatok végrehajtása, labda, ugrókötel, pad, bordásfal.
- Őszi kondicionális képességek felmérése: 4-6 x 10-20 m inga-, repülőfutások, 9-10 perc folyamatos futás, felülés, törzsemelés hátra, fekvőtámasz, helyből távolugrás.
- *Atlétikai jellegű feladatok:*
Állórajtából vezényszavak alkalmazásával 60 m-es síkfutás felmérése
Kislabdahajítás helyből a terem szabad falával szemben;
Kislabdahajítás 2-3 lépésből;
- *Általános labdás ügyességfejlesztő gyakorlatok ismerete:* labdavezetés egyénileg, párokban, labda feldobása, elkapása, kétkezes, egykezes labdás átadások különböző méretű és súlyú labdákkal;
- *Sportjáték, röplabda jellegű feladatok:*
Labda levegőben tartása kézzel, fejjel, combbal;
Kosárérintés és alkarérintés párokban,
Könnyített szabályokkal játék;
- *Sportjáték, labdarúgás jellegű feladatok:*
Labda vezetése, passzolás párokban;
Lábtenisz;
Játék alkalmazása könnyített szabályokkal;



- *Sportjáték, kosárlabda jellegű feladatok:*
Labda átadások variációinak ismerete egy kézzel, két kézzel;
Büntetődobás ismerete, alkalmazása;
Könnyített szabályok szerinti játék;
- *Sportjáték, kézilabda:*
Labda átadások variációinak ismerete egy kézzel, két kézzel;
Labda átadások futás közben párokban mindkét oldalra;
Büntetődobás ismerete, alkalmazása;
Könnyített szabályok szerinti játék;
- *Torna jellegű feladatok:*
5 elemből álló talajgyakorlat bemutatása, mérlegállás, guruló átfordulás előre-hátra, gyertya, kézenállás bordásfalnál segítséggel, híd, cigánykerék;
4-5 részes szekrényen keresztben, kanyarlatti átugrás;
Egyensúlygyakorlatok vízszintes, ferde, felfordított padon; járások minden irányba, utánzó mozgások haladással, szerre fel- és leugrások, összefüggő gyakorlatsor bemutatása.
- Netfit mérés: 20 m ingafutás magnó hangjelzésre, helyből távolugrás, fekvőtámasz, felülés, kézi szorító erő, törzsemelés hátra, hajlékonyság mérése.
- Játékok ismerete, alkalmazása: fogójáték, sor- és váltóversenyek, ügyességi versenyek, futóversenyek, labdás játékok.
- Roller-verseny, korcsolyázás.

Hon- és népismeret

6. évfolyam:

Az én világom:

- A szomszédság, rokonság fogalma, rokoni viszonyok, elnevezések (család, rokon, közösség, helyi értékek, helytörténet, mesterség, foglalkozás, norma, épített környezet, természeti környezet, fenntarthatóság);

Találkozás a múlttal:

- A paraszti gazdálkodás jellemzői, a paraszti nagycsalád munkamegosztása;
- A természeti körülmények, a rendelkezésre álló építési anyagok és a különböző háztípusok kapcsolata, a paraszti építkezés jellemző jegyei (jurta, veremház, egysejtű ház, falazat, tetőtartó szerkezet);
- A ház történeti fejlődése jurta, veremház, egysejtű ház, többosztatú ház jellemző jegyei;
- A házak külső jellegzetességei: falazat, tetőszerkezet, tetőformák;
- A szoba belső berendezése: sarkos és párhuzamos elrendezésű szobák. Munkasarok, szent sarok.
- Tároló bútorok, ülőbútorok, asztal, ágy. Bútorművesség (sparhelt, munkasarok);



- A konyha, az ételkészítés és eszközei. Konyhai cserépedények: a főzés, sütés, tálalás, élelmiszertárolás edényei;
- Munkamegosztás a családon belül. Férfi és női munkák, a gyerekek feladatai. Napi, heti és éves munkarend (fonás, szövés, fonó);
- Gyermekjátékok, a belenevelődés folyamata. A felnőttek életét utánzó játékok, eszközös, ügyességi játékok, sport jellegű játékok (körjáték, utánzó játék, eszközös játék, sport jellegű játék, gyermekfolklór, népi játék);
- Az iskola régen és ma (iskolába toborzó szokások);
- A hétköznapiak rendje;
- A gazdálkodó ember legfontosabb munkái. Gabonamunkák: szántás, vetés, aratás. Kendermunkák. (szántás, vetés, aratás, szüret, tollfosztó, kukoricafosztó, kaláka, munkamegosztás);
- A gabonamunkákhoz kapcsolódó szokások (fonó, vásár);
- Állattartás: a szilaj-, a félszilaj- és a kezes tartás jellemző jegyei;
- A pásztorok ünnepei;
- Hétköznapi és ünnepi viselet (A népi viselet elemei: ing, gatyá, pendely, szoknya, kötény, ünnepi viselet);
- Táplálkozás. Hagyományos paraszti ételek (böjtös nap, kenyérsütés, téli étrend, nyári étrend);
- A jeles napok, ünnepi szokások fogalma, szerepe, általános jellemzői (ünnep, jeles nap, böjt, bölcsőske, regölés, aprószentek napi vesszőzés, háromkirályjárás); Előkészületek (advent, nagyböjt), munkatiltalmak, jellegzetes ételek, népviselet;
- Karácsonyi ünnepkör. Az advent, az adventhez tartozó jeles napok, szokások (kántálás, betlehemezés);
- Farsang, farsangi szokások, farsangi ételek;
- Nagyböjt és a húsvéti ünnepkör jeles napjai és szokásai;
- Az emberi élet fordulói (keresztelő, gyermekbemutató, gyerekalakodalmak, lakodalmak);
- Örökségünk, hagyományaink, nagyjaink;
- A magyar nyelvterület néprajzi tájai, tájegységei, etnikai csoportjai, a határainkon túl élő magyarok;
- A néprajzi tájak jellemző jegyeinek bemutatása (néprajzi csoport, nemzetiség, néprajzi táj, határainkon túli magyarok, szórvány, nemzeti összetartozás, haza, hazaszeretet, hungarikum, világörökség);
- A magyar nyelvterületen élő néprajzi csoportok (palóc, matyó, kun, székely), nemzetiségek (német, szlovák, szerb, horvát) megnevezése.

Dráma és színház

8.évfolyam:

A tanuló legyen képes:

- A rögtönzés és együttműködés során konkrét és metaforikus kifejezésformák alkalmazására improvizációkban;



- Játékstílusok alkalmazására saját játékok során;
- Történetek megjelenítésére mozgásokkal, mozgásos improvizációval;
- Történetek feldolgozására és megjelenítésére különféle színházi formanyelveken;
- Tudatos és irányított önkifejezésre;
- Kreativitásra, az alkotó tevékenységben a színház- és drámaelméleti ismeretek alkalmazására;
- Az értékes és az értéktelen alkotás megkülönböztetésére;
- A dráma- és színháztörténeti korszakok jelentős alkotóinak, alkotásainak ismeretére.

Bibliaismeret (baptista hittan)

1. évfolyam:

- Bibliai történetek a tanulók életkorának megfelelő szintű ismerete;
- Teremtéstörténet;
- Jézus születése;
- Az elveszett bárány;
- A Miatyánk;
- Jézus a tengeren jár;
- A tékozló fiú története;
- Az 1Kor 15:3-4. és a János 3:16 memoriter szintű ismerete;
- A tanuló életkorának megfelelően el tudja saját szavaival mondani, hogy kicsoda Jézus, miért jött el, és mit jelent az, hogy Isten szereti őt.

2. évfolyam:

- Bibliai történetek a tanulók életkorának megfelelő szintű ismerete;
- Kain és Ábel;
- Noé bárkája;
- Bábel tornya;
- Ábrahám költözik;
- Jákób és Ézsau;
- József története;
- A Róma 3:23, a Zsid 13:5 és az Ézs 61:1 memoriter szintű ismerete;
- A tanuló életkorának megfelelően tudja saját szavaival elmondani, hogy mi a bűn, mit jelent Istennek engedelmeskedni, Őt követni.

3. évfolyam:

- A tanuló tudja megfogalmazni, hogy mi a Biblia;
- Ismerje a pusztai vándorlás és a honfoglalás főbb eseményeit;
- Átkelés a Vörös-tengeren;



- A Tízparancsolat adása;
- Az ércbíró;
- Jerikó bevétele;
- Életkorának megfelelően értelmezze a magvető és az irgalmas samaritánus példázatát;
- Ismerje Zákeus, Nikodémus és Péter személyét;
- Tudja elmondani saját szavaival, hogy mit ünnepelünk pünkösdkor, illetve mi a Szentlélek személyének a munkája a világban.
- A Jn 8:36 és a Róma 8:14-15 memoriter szintű ismerete.

4. évfolyam:

- Bibliai történetek a tanulók életkorának megfelelő szintű ismerete;
- A földi és a mennyi kincsek;
- A széles és a keskeny út;
- Saul megtérése és missziós útjai;
- Ismerje a következő bibliai személyeket: Gedeon, Sámson, Ruth, Sámuel, Péter és Pál;
- Életkorának megfelelően ismertesse, mit tanít Jézus a boldogságról, az adásról, az imádságról, a megbocsátásról, az őszinteségről és az indulatokról;
- Tudja elmondani saját szavaival, hogy mit ünnepelünk adventkor.

5. évfolyam:

- A Biblia főbb jellemzőinek ismerete;
- Ismerje az alábbi bibliai történeteket:
Dávid és Góliát;
Jézus születése, halála és feltámadása;
A jó pásztor története;
A „Mi Atyánk” az 1Tim 3:16-17, Zsid 13:8 és az 1Sám 16:7 memoriter szintű ismerete;
- Életkorának megfelelően definiálja a következő fogalmakat: bűn, hit, Krisztus, szeretet;
- Tudja megfogalmazni az advent, karácsony, a nagypéntek, a húsvét lényegét.

6. évfolyam:

- Ismerje a következő bibliai történeteket:
Három férfi a tüzes kemencében;
Az aranyborjú;
A manna;
Jákob, a csaló;
A salamoni templom;
Pál apostol megtérése;
- A tízparancsolat, Péld 9:10, ApCsel 1:8 memoriter szintű ismerete;



- Tudja elmondani, hogyan tudjuk Istent és az Ő szeretetét megismerni, magunk és mások szeretetnyelvének felismerésének módjai, alkalmazásának lehetőségei;
- Tudja saját életünk és a körülöttünk lévő emberek értékességének kifejezési módjait.

7. évfolyam:

- Ismerje a következő bibliai történeteket:
Ninive helyett Tarsis felé;
A terméketlen szőlő;
Jeruzsálem ostroma;
Dániel az oroszlánok vermében;
- A 23. zsoltár, a Péld 16:6, 1Kor 13:1-8 memoriter szintű ismerete;
- Életkorának megfelelően definiálja a következő fogalmakat: bűnrendezés, hit általi megigazulás, alázat, szellemi harc, hit, próba és kísértés, örök élet;
- Tudja megfogalmazni, mit jelent az Istennel átélhető közösség, béke, féltő, figyelmeztető és utat mutató szeretetének élménye;
- Az alázat, a szolgálatkészség gyakorlásának, területeinek lehetőségei;
- Pál apostol levelei (kiknek írta, milyen városokban lévő gyülekezeteknek, milyen céllal).

8. évfolyam:

- Ismerje a következő bibliai történeteket:
A hegyi beszéd
Mózes sorsa
Példázat a talentumokról
Jób története
Nikodémus újjászületése
Jézus tanítványai
- 1Sám 16:7, Péld 3:3, 1Pét 2:9-10., 127. zsoltár memoriter szintű ismerete;
- Életkorának megfelelően definiálja a következő fogalmakat: érték, értékrend, bölcsesség, bibliai „szív”, egyház, újjászületés, szolgálat, bizonyágtétel, evangelizáció, odaszánás, házasság;
- Tudja megfogalmazni életkorának megfelelően, hogy mit jelent az Istentől jövő biztonságot megérezni;
- Mit tanít a Példabeszédek könyve a munkáról, a házasságról, az otthonról, a családról;
- A keresztény istentisztelet rendje, összetevői.



Református hittan

1.osztály:

- A bibliai történetek ismerete a tanulók életkorának megfelelően
- Minél több olyan ének ismerete, amely kapcsolódik az adott bibliai történethez
- Hittan órai előtti és utáni imádság biztos tudása
- A gyermek tudja azt, hogy Isten mindig és mindenhol megóvja őt, bármikor odafordulhat Istenhez imádságban, szereti és óvja őt az Úr
- Teremtéstörténet
- Noé bárkája
- Jézus elhívja tanítványait
- Jézus főbb csodái: Kánai menyegző, Jézus lecsendesíti a tengert, Az 5000 ember megvendégelése.
- A jó pásztor története
- A János 3:16 memoriter szintű ismerete
- Keresztyén ünnepeink: Advent, Karácsony, Nagypéntek, Húsvét, Pünkösöd

2.osztály:

- A bibliai történetek ismerete a tanulók életkorának megfelelően
- Ábrahám története
- Ézsau és Jákób
- József története
- Jézus elhívja tanítványait (A 12 tanítvány neveinek ismerete)
- Az Úri imádság ismerete
- Jézussal az úton: Jézus csodái: A naini ifjú feltámasztása, Bartimeus meggyógyítása
- Ünnepeink: Karácsony, Nagypéntek, Húsvét
- A gyermekek tudják elmondani saját szavaikkal, hogy Isten miért küldte el az Úr Jézust ebbe a világba. (János 3:16)

3.osztály:

- A gyermekek tudják azt, hogy Isten szabadságra teremtette őket. Felismerjék azt, hogy Isten minden felesleges akadálytól meg akarja őket szabadítani. Az Úr Jézus értük jött ebbe a világba, hogy az Ő kereszthalála és feltámadása által örök életük legyen a mennyországban.
- Mózes élete
- A Tízparancsolat ismerete
- Értékes vagyok
- Jézus Krisztus a szabadító: Zákheus, Jairus lányának a feltámasztása, A farizeus és a vámszedő története
- A filippi börtönőr megtérése
- Ünnepeink: Advent: Keresztelő János, az útkészítő, karácsony, Nagypéntek, húsvét, Pünkösöd



4.osztály:

- A gyermekek ebben az életkorban nagyon sok olyan dolog után érdeklődnek, ami rossz irányba viheti kicsiny életüket. A negyedik osztályos hittan könyv arra fekteti a hangsúlyt, hogy ismerjék fel, Jézus az egyedüli Úr, akire biztosan rábízhatják az életüket. Ő az a Király és Szabadító, akit követniük kell és akit be kell fogadniuk az életükbe.
- Gedeon története
- Ruth története
- Sámuel elhívása
- Dávid és Góliát
- Lázár feltámasztása
- A mustármag példázata
- Ünnepeink: Advent, Karácsony, Virágvasárnap, Nagypéntek, Húsvét, Áldozócsütörtök, Pünkösd

5.osztály:

- A gyerekek tudják azt, hogy bármikor fordulhatnak Istenhez, bármilyen döntésben, akár nehéz, akár könnyű az a döntés. Mert Istennél bármikor újra lehet mindent kezdeni. Hiszen Isten az újrakezdés Istene is.
- Isten döntése: A világ teremtése
- A bűneset
- Bábel tornya
- Próféták: Illés, Elizeus, Jeremiás, Jónás, Dániel, Ezékiel
- Jézus utat mutat a döntésekben: Jézus megkeresztelkedése, megkísértése
- Magvető példázata
- Az igazgyöngy példázata
- A kősziklára épített ház
- Tudja elmondani saját szavaival egyházi ünnepeinket

6.osztály:

- A Biblia könyvei, csoportosítása
- Tudja elmondani a tíz parancsolatot és a hozzá csatolt bibliai történeteket
- Mit tanít Jézus a tíz parancsolatról
- Tudja elmondani saját gyülekezetének történetét
- 1Korinthus 13. ismerete
- A magyar reformátorok a környezetünkben: Dévai Bíró Mátyás, Sztárai Mihály, Károli Gáspár, Huszár Gál
- A reformáció
- Ünnepeink: Karácsony, Virágvasárnap, Nagypéntek, Húsvét, Áldozócsütörtök
- Az első gyülekezet

7.osztály:

- Hogyan hív Isten a Szentírásban? mi az a hit, mit jelent elfogadni Isten szeretetét az életünkben
- Ézsaiás, Jeremiás próféta



- Boldogmondások
- Mária és Márta történetén keresztül megtanulhatjuk, hogy mi a helyes sorrend
- Pál apostol
- Gályarabok, hitvalló őseink
- Felkészülés a konfirmációra
- Orando at laborando - Imádkozzál és dolgozzál!
- Protestáns nők Isten szolgálatában
- Egyházi ünnepeink

8.osztály:

- Kicsoda Isten? – Isten önmagát jelenti ki nekünk
- Kicsoda az ember? – Jézus tükröt tart elénk
- Hogyan látnak engem mások?
- Mik az értékeim? Mi dolgom van ezen a világon?
- Ismerjen bibliai történeteket: A gazdag ifjú története, a búza és a konkoly példázata, a samáriai asszony története, gyógyítás a Bethesda tavánál, só és világosság
- Az egyházi év ünnepei
- Tudja megfogalmazni, hogy mi a bűjt
- Továbbtanulás: a tanulók tudják azt, hogy egyedül Isten tud segíteni, hogy az életük jó irányba menjen. Tisztában legyenek azzal, hogyha imádságban odafordulnak az Úrhoz és kérik a segítségét, akkor biztosak lehetnek abban, hogy jó helyen lesznek.

Digitális kultúra

3. évfolyam:

- A tanuló ismerje a számítógép alapvető részeit;
- Legyen képes a számítógép ki- és bekapcsolására;
- Legyen képes a tanult programok indítására, bezárására;
- Ismerje a számítógép kezdőképernyőjének felületét;
- Tanult billentyűk megkeresése a billentyűzeten;

4. évfolyam:

- Ismerje a számítógép kezdőképernyőjének és programablakának felületét;
- Tanult billentyűk megkeresése a billentyűzeten;
- Tudjon egyszerű szöveget beírni, menteni, megnyitni;
- Legyen képes rajzkészítésre a Paint programban (mentés, megnyitás, alapvető rajzeszközök használata, másolás, tükrözés, forgatás funkciójának ismerete)
- Egy tanult weboldalon való eligazodás, egyszerű keresés végrehajtása.

5. évfolyam:

- Legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret;



- A tanuló értse, hogy ugyanazt az ismeretet különféle jelekkel leírhatjuk;
- Tudjon alapszinten kommunikálni az adott programokkal;
- Tudjon tájékozódni a számítógép könyvtárstruktúrájában;
- Tudjon mappákat és fájlokat létrehozni, másolni, törölni;
- Képes legyen ábrákat, rajzokat készíteni rajzolóprogrammal.

6. évfolyam:

- Tudjon szöveget karakterszinten formázni és egyszerű dokumentumot készíteni;
- Tudjon használni néhány közhasznú információforrást;
- Tudjon webhelyekre látogatni, és ott adott információt megkeresni;
- Legyen képes egyszerű, hétköznapi algoritmusokat értelmezni, illetve végrehajtani.

7. évfolyam:

- A tanuló legyen képes a számítógép legfontosabb perifériáit kezelni;
- Tudjon tájékozódni a számítógép könyvtárstruktúrájában;
- Tudja használni az operációs rendszer néhány szolgáltatását;
- Ismerje és tudja kezelni a multimédia alapelemeit (szöveg, kép);
- Képes legyen egyszerű feladatokhoz algoritmusokat készíteni;
- Tudjon információkat keresni a segédkönyvekben (szótár, lexikon, enciklopédia) és az interneten;
- Tudjon néhány diából álló PowerPoint-bemutatót készíteni.

8. évfolyam:

- Képes legyen többféle formázást tartalmazó szöveges-rajzos-táblázatos dokumentumot készíteni;
- Minta alapján tudjon dokumentumot készíteni;
- Küldjön és fogadjon elektronikus levelet;
- Tudjon adatokat táblázatos formában és diagramon megjeleníteni;
- Tudja használni az internet egyes szolgáltatásait;
- Tudja, hogy a tárgyszó és a szakjelzet a könyv témáját fejezi ki;
- Tudjon a szabadpolcon műveket keresni;
- Legyen képes – segítséggel – a tárgyi katalógust használva egyszerű keresési feladatokat megoldani;
- Tudjon forrásokra hivatkozni.



Állampolgári ismeretek

8.évfolyam:

- Család, a családi szocializáció jellemzői; a hagyományos családmódel
A család, mint a társadalom alapvető intézményének szerepe és jellemzői (család, házasság, családi szerepek, gyermekvállalás)
A család gazdálkodása és pénzügyei;
- *A háztartás fogalmának értelmezése: bevételek, kiadások; A család fogyasztási szokásai* (jövedelmek, társadalmi juttatások, a tulajdonból származó jövedelmek, örökség, nyereség; a család kiadásai: létszükségleti kiadások, jóléti kiadások pl. kulturális, szabadidős, rekreációs kiadások, rendkívüli kiadások, fogyasztás, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság, környezettudatosság);
- *A település, lakóhely alapvető jellemzői; A település történetének sajátosságai; A lakóhely kulturális értékei* (intézmény, önkormányzat, polgármester, polgármesteri hivatal, jegyző, egyház, vallási közösség, szervezet, karitatív szervezet, civilszervezet, alapítvány, településfejlesztés, társadalmi felelősség, fenntarthatóság);
- *A nemzetállamok helye, szerepe és fontossága a globális világban; A honvédelem szerepe, lehetőségei, feladatai* (nemzet, nemzeti identitás, honvédelem, nemzeti kisebbség, nemzetiség, nemzetiségi jogok, Európai Unió, jogok és kötelezettségek, hazaszeretet, globalizáció, nemzetpolitika);
- *Az állam feladatai, gazdasági szerepe; Az állam bevételeinek csoportosítása* (állam, államforma, állampolgárság, alkotmány, Magyarország Alaptörvénye, köztársasági elnök, Országgyűlés, törvény, Kormány, Alkotmánybíróság, jogképeség, korlátozott jogképeség, intézmény, polgári per, büntetőper, bíróság, ügyészség, ügyvéd, közteherviselés, adó, adófajta, adómorál, pénzügyi tudatosság, rendvédelem, katasztrófavédelem);
- *A mindennapi ügyintézés területei; Az állampolgár hivatali ügyintézése; Az elektronikus ügyintézés jellemzői* (ügyfélkapu, kormányablak, kormányhivatal, járási hivatal, polgármesteri hivatal, települési, fővárosi és kerületi önkormányzat, körjegyzőség, diákmunka, munkaszerződés, pályaaorientáció, életpálya-tervezés);
- *A fogyasztóvédelem fogalmának értelmezése; A fogyasztói jogok és azok érvényesítésének lehetőségei; A tudatos fogyasztói magatartás és a fenntarthatóság, környezetvédelem kapcsolata* (fogyasztóvédelem, fogyasztói jogok, fogyasztói társadalom, a fogyasztói érdek védelme, tudatos fogyasztói magatartás, fenntarthatóság, ökológiai lábnyom);
- *A szociális ellátórendszer feladatai, szerepe a társadalomban; A közfeladatot ellátó személyek (pedagógusok, orvosok, mentők) feladatai, kiemelt társadalmi szerepe; A köznevelési, egészségügyi és a szociális intézmények jellemzői; Az oktatási rendszer legfontosabb elemei, szereplői, feladatai, felépítése* (köznevelés, felsőoktatás,



szakképzés, egészségügyi rendszer, társadalombiztosítás, szociális ellátás,
családtámogatás, kórház, rendelőintézet, szakorvos, háziorvos).